JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. **Woensdag, 20 Maart.** **N°. 23.**

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasuruan* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. BUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
» » » » » *Java* .... » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50.
» » » » » *Nederland* .... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.**
Bij eerste of meerdere herhaling **25** » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Ontvangen bij den uitgever dezes voor de noodlijdenden door den waternood op Java van de Direktie van het Hollandsch Liefhebberij tooneelgezelschap de netto opbrengst eener voorstelling, *f* 147.—

ADVERTENTIËN.

Bevallen van een' ZOON, *C. O. Homburg, André.*
BATAVIA, den 12den Maart 1861.
Eenige kennisgeving. (870)

Op heden bezweek, na slechts een hevig lijden van twee dagen, onze geliefde nicht *G. H. Gilbert*, in den jeugdigen leeftijd van slechts 21 jaren.
K. F. VAN STEIJN VAN HENSBROEK,
A. H. VAN STEIJN VAN HENSBROEK,
Sorbier.
SAMARANG, den 9 Maart 1861. (865)

Died at Cramat, *John*, aged five months and six days, youngest Son of
JAMES G. WILSON.
15 March 1861. (815)

Op heden overleed, door een noodlottig toeval, in den ouderdom van 16 jaren, mijn eenigste geliefde Zoon *Jacob.*
J. J. JONKER.
BATAVIA, 16 *Maart* 1861. (882)

Vendutie

op Donderdag, den 21sten Maart,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
van Lijnwaden,
JAPANSCHE GOEDEREN, als:

10 kisten Waaijers.
100 rollen Vloermatten.
25 kisten Kopjes en Schoteltjes.
25 „ à 2 Schutsels van 8 bladen.
10 „ „ 2 id. „ 6 id.
25 Theedoozen.
2 Schrijflessenaars.
1 Chiffoniere.
4 ronde Tafels.
8 Knapen.
4 Naai- of Werktafeltjes.
2 Schrijftafeltjes.
100 St. uitgezochte Zijde.
20 Martevanen.
20 kisten Soija. verder:

Diverse soorten WIJN in oxhoofden en kisten, fijne COGNAC in kisten van 1 dozijn, CHAMPAGNE *Jacquesson en fils, en E. Irroy,* AZIJN op fust en in kisten van 1 dozijn, KIRSCH en ABSINTHE, BESSENSAP, enz., enz.
benevens:
17 Oxh: vin de Graves 1857
en
WAGENBEKLEEDSEL, REISNÉCESSAIRES, CASSETTES, 1 kist VEEREN voor CRINOLINES.
Parasols, zijden Robes, Mouseline, Blondo en Kant, Coupons Vestenstof, 50 ℔ Borduurwol, Bloemen, Heerendassen, Chemisettes, Kousen en Sokken, fraaije geborduurde Kussens.
20 paar Moderateurlampen, en
1 kist 300 gros Lampkousen, verder
50 vaatjes Spijkers van 1 en 2 duim.
40 tobben Staal.
Fransche Leksteenen.
Benevens:
60 picols gestoopt BLADKOPER.
En eindelijk:
5 kisten à 50 riem VELIJNPAPIER.
3 kisten 350 pak POSTPAPIER. (854)

IN NAAM DES KONINGS.

Op Donderdag den 21sten Maart 1861,
des voormiddags ten **11 ure**, zal voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
worden verkocht:

1ste. **Een ledig stuk grond** gelegen te Batavia, blok L, deel 26, No. 26 en 85a, wijk Gelderlandsche weg, verponding nummer 8385, aangeslagen voor *f* 600.- Metende: aan de Noordzijde 15 roeden, 2 voeten, aan de Zuidzijde 19 roeden, aan Oostzijde, beginnende aan de Noordzijde 1ste 17 roeden 11 voeten, verbreedt aldaar Oostwaarts 6 roeden; en 2e. 2 roeden, 9 voeten; aan de Westzijde 19 roeden.

2de. **Een stuk Tuinland, bebouwd met vier kamertjes,** gelegen alhier, blok L, deel 26, No. 82, wijk Gelderlandsche weg, verpondingnummer 440, aangeslagen voor *f* 2000.— Metende: aan de Noordzijde 32 roeden, 10 voeten; aan de Zuidzijde 29 roeden, 7 voeten; aan de Oostzijde 28 roeden, 3 voeten; aan de Westzijde zonder den Vischvijver gemeten. Tot 14 Junij 1861 ad *f* 30.— 'smaands verhuurd aan den Chinees Tan Engtoang.

3de. **Een vijfde gedeelte van een Erf,** met **een steenen Huis,** alhier blok L, deel 35. sectie 2. No. 51, verponding nummer 8873, aangeslagen voor *f* 1600.—

4de. **Een vijfde gedeelte van een Erf,** bebouwd met **een steenen Huis,** met pannen gedekt, gelegen Buiten Nieuwpoortstraat alhier blok L, deel 35, sectie 3, No. 52, verpondingnummer 8872, aangeslagen voor *f* 1,800,—

5de. **Een vijfde gedeelte van een Erf,** bebouwd met **wagenhuis** en **paardenstal,** met pannen gedekt, gelegen Buiten Nieuwpoortstraat alhier, blok L, deel 55, sectie 3, No. 53, verponding nummer 8871, aangeslagen voor *f* 5,000.

Executant: **Lim Samo-oeij-**, Procureur: **Mr. L. J. A. Tollens**. Geexecuteerde: **Khouw Tekhieu**, allen wonende alhier.

Deze perceelen worden ieder afzonderlijk ingezet op *f* 100.— (892)

VENDUTIE

op Donderdag den 21en Maart 1861,
voor de TOKO van
GEBRS. VEIT,
op **Passar Senen.**

Van divers Meubilair

van vertrekkende personen, verder van Puike Manilla en Havana Sigaren, welke per kleine kavelingen zullen geveild worden, eene kleine partij Chitzen van Dolfus Mieg, Wit linnen, Drillings, Sarongs, Tafel- en Servetgoed, Wollen paardendekens, 20 dozijn gemaakte heeren Hemden, compleete Porceleinen Thee-serviezen, Porceleinen Waschstellen, Bendie-lantarens, Engelsche Bendie-tuigen, IJzer Kinder-ledikanten en dito Wiegen à l'imperial, Wagen, Bendies, Paarden, een eene zoo goed als nieuwe COUPÉ en HANDWAGEN, en verder een span goed gedresseerde Kinderpaarden. (841)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 22sten Maart 1861,
voor het Commissiehuis van **J. SPEET,** zal mede worden verkocht:
80 kisten THEE in pakjes, van superieure qualiteit.
47 thail Padangsch STOFGOUD.
138 reaal MENADO-GOUD in staafjes van 6 reaal.
10 paar Brillante GIWANGS van 3 à 4 kt. het paar.
(839)

VENDUTIE

op VRIJDAG, den 22sten Maart,
voor het Kommissiehuis van
J. Speet,
van het Faktuur
Marmeren Zerken Bladen,
STEENEN VOOR GRAFTOMBEN, ENZ.,
dat de vorige VENDUTIE wegens tijdgebrek niet is opgeveild.
Verder:
EEN PARTIJ BROODSUIKER
in MANDEN, FRANSCHE ZUREN, OLIJVEN, VRUCHTEN op BRANDEWIJN en op WATER, LIJNWADEN, GLAS- en AARDEWERK, LAKENS, IMITATIE LEDER, BOTER in dubb. fust, Fraai GORDIJNGOED, witte Fransche MADAPOLAMS,
GOUD, JUWEELEN & ZILVERWERKEN.
En ten Elf ure:

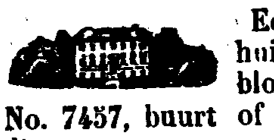

Een **ERF** bebouwd met een steenen huis, met pannen gedekt, gelegen in blok P, 8ste deel, No. 165, verponding No. 7457, buurt of wijk Gang Soempiet achter Pakodjan. (867)

Verkoop

van
WITTE TAFEL RIJST.

Vrijdag den 22sten dezer, zal
J. SPEET,
op zijne VENDUTIE verkoopen: ruim **1000** Pikols witte **Tafel Rijst**, bij kavelingen van **5** en **10** Pikols.

Het monster dezer Rijst is dagelijksch ter bezigtiging in zijn Commissiehuis.

Op deze Vendutie zal mede worden verkocht:
50 vaten Amerikaansch Meel. (869)

Op de Vendutie van Vrijdag 22sten Maart,
zal de ondergeteekende verkoopen:
Een stuk Zaal en Tuinland,
gelegen in Blok P, 10de Deel, No. 66, het Nummer der verponding is 5693, Buurt of Wijk **Soeka-Boemie,** boven **Tanabang.**
(868) J. SPEET.

Op de Vendutie, van Vrijdag den 22sten Maart, zal voor het Commissiehuis
van **J. SPEET,**
voor Rekening van de belanghebbenden,
worden verkocht
B v L & Co. **15 balen rood Garen,**
R & Co. min of meer door zeewater beschadigd, gelost uit het Schip *Paul Johan.* (847)

VENDUTIE

op Vrijdag 22 Maart 1861,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Wel Ed. Gestr. Heer OCKERSE, kampement in het hoekhuis naast de Loge, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van eenen netten en zoo goed als nieuwen INBOEDEL, bestaande uit:

Ledikanten, Kasten, Canapés, Stoelen, Tafels, Knapen en Waschtafels met en zonder marmeren bladen, Consoles en Buffet met marmeren bladen, Schrijftafel, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, IJskist, Leksteen van fransch fabriekaat, Rotting en andere Matten, Porcelein-Glas- en Aardewerk, Keukengereedschappen, eene uitmuntende voor dit klimaat vervaardigde PIANINO uit de fabriek van Jelmini en Dubray te Parijs verder: Twee spannen perfect gedresseerde en hardloopende overwalsche Wagenpaarden, Tuigen, een Europeesch MIJLORD uit de fabriek van Lehmann te Rotterdam, etc.
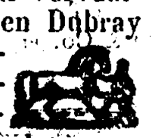
Daags te voren voor een ieder te bezigtigen. (845)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag 22 Maart,
zullen almede worden verkocht:

3 bijzonder mooije Zwarte BATTAKPAARDEN.
1 goed gedresseerd Sandelwood RIJPAARD, hoog 4 voet 2 duim, 6 jaren oud, en
1 dito Maccassaarsch RIJPAARD.
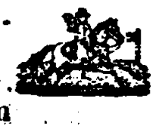
(844) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

Vendutie

op Maandag den 25 Maart 1861,
voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE en Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
van

300 STUKKEN JAPANSCHE ZIJDE,

van verschillende Lengte en Breedte,
200 KISTEN TJINTJOUW, 50 KISTEN PAIJONGS, JAPANSCHE VLOERMATTEN, PORCELEINEN WASCHSTELLEN, EETSTELLEN, VAZEN, enz. enz.
Verder van:

Circa 40 KOYANGS RIJST,

eene partij *Goenizakken* en *83 Vaten Boter.* (801)

VENDUTIE

op Maandag 25 en Dingsdag 26 Maart 1861,
wegens vertrek,
ten huize van Heer ***J. B. ROSELJE,***
op NOORDWIJK,
van

DIVERS EUROPEESCH MEUBILAIR,

Spiegels, Schilderijen, waaronder zeer verdienstelijke stukken in Olieverf, eene fraaije collectie Beelden en Statuettes van Brons, Marmer en Biscuit, Zilver-, Pleet-, Kristal-, Porcelein- en Glaswerk, enz.
Eene voor dit klimaat vervaardigde PIANO, een Melodium van Alexandre.
Voorts:
Rijtuigen en goedloopende Paarden. Eene fraaije collectie Bloemen in potten van Chineesch-, Japansch- en Europeesch- Porcelein. etc., etc.,
Zondag 24 dezer te bezigtigen.
REGELING DER VENDUTIE (846)
op Maandag de Rijtuigen, Paarden en het voornaamste Meubilair.
Op Dingsdag, het overblijvende binnen en buiten's huis.

VENDUTIE

op Woensdag den 27 Maart 1861, ten huize van wijlen **Achmat Hassan,** oud Kommandant van het 17de district, op den Weg naar Menting, door

CASSALETTE & Co.,

van dezelfs inboedel, bestaande uit eene groote hoeveelheid diverse MEUBELEN, Spiegels en Schilderijen, enz. Diverse spannen goed gedresseerde en hardloopende Wagenpaarden, waaronder een span **Prachtige Schimmels,** drie Bendiepaarden, een Palanquin een Vis-à-Vis zoo goed als nieuw; een dito, een reiswagen; diverse Tuigen: eene Kar op Veeren, enz.

Eene groote verzameling bloemen in potten.

Verder:
Twee Fraauwen van drie koijangs.
Ongeveer 2000 dalijannen.
Djattie houten deuren vensters en ander houtwerk, Klappers, enz.
Benevens: (894)
Eenig edelgesteente, Pleet- en Zilverwerk.

VENDUTIE

op Woensdag den 27 Maart 1861,
voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER GOUW,
VAN DIVERSE

LIJNWADEN,

Provisien. Dranken, IJzerwaren, Glaswerk, Koper, Porcelein, Parfumerien. Waschstellen.

Fransche kinderwagentjes.

Copieerpersen, Scheepslantaarns. eene groote partij knoopen, Leidsels. Neteldoeksche en Japansche zijde Dameskleedjes, etc., etc.
Alsmede:
20 Vaten Engelsch bier à 3 dzn. en
50 „ Hollandsch bier à 5 dzn.
in Europa getapt. (896)

VENDUTIE

op DONDERDAG, 28 Maart 1861,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Heer **G. H. UHLENBECK,** te *Struiswijk* (*Cramat*),
door

CASSALETTE & Co.,
van eenen zeer goed onderhouden

BOEDEL,
als:

AMEUBLEMENTEN, TAFELS, CONSOLES, PENDULES, eene zeer goede AMER. KLOK, KLEERKASTEN, SPEELTAFELS, TOILET, PSYSCHÉ, WIPSTOELEN, LEDIKANTEN, enz., GOEDE KROON-, HANG- en TAFELLAMPEN, benevens MUURSTOLPEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, MARTEVANEN, LEKSTEENEN, KEUKENGEREEDSCHAP, BLOEMEN IN POTTEN, enz., enz.
Verder:
Fijn GLAS- en KRISTALWERK, waaronder een kompleet DESSERT-SERVIES, PORCELEINEN SERVIEZEN; zoo goed als nieuw TAFELZILVER, ETUIS THEE GEREEDSCHAPPEN, etc.
Een voor *dit klimaat vervaardigde*

PIANINO,

uit de Fabriek van J. F. CUIJPERS, te *'s Hage.*
3 spannen goede en hardloopende PAARDEN, waaronder
1 span Bimanezen, Wagentuigen,
1 VIS-à-VIS en eenen goeden PALANKIJN.
1 melkgevende KOE met KALF.
Eenige KRIJGSKUNDIGE en andere BOEKEN, enz., enz., enz.
Alles daags *te voren,* **Woensdag 27 Maart** voor een ieder te bezigtigen. (872)

VENDUTIE

op Maandag 15 April 1861,
voor het huis van den **WEDONO,**
te ***P. Umanang,*** door

TH. VISSCHER & Co.,
als:

200 stuks Trek-karbouwen
en
22 stuks Koebeesten,

waaronder MELKGEVENDE, alsmede van

Meubilair,

en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
CHERIBON, 9 Maart 1861. (873)

W. J. OLLAND.

Per NIEUW HOLLAND ontvangen:
sterke goed gemaakte

DRAAIBANKEN,

ter lengte van 1 El 40 duim met DRAAI en SCHROEFBEITELS, gegoten ijzeren KOPPEN en VLIEGWIEL. (822)

EAU DE COLOGNE

de F. Maria Farina, No. 4711,
à Cologne.

Les contrefaçons de mon EAU DE COLOGNE, m'engagent à prévenir le public, que le seul et unique dépôt de mon Fabricat, se trouve pour le ***Java,*** chez Messieurs

HAAGER & SCHUURMAN,
à Batavia,

à la quelle maison on peut s'adresser avec la même confiance qu'à moi-même.
F. MARIA FARINA.
No. 4711.
COLOGNE, le 20 Août 1860. (863)

Ontvangen

bij de Ondergeteekenden
per ELECTRA,
VIER KEURIG NET BEWERKTE

PIANINO'S,

uit de gunstig bekende fabriek van de Heeren **J. A. Kupers & zoon** te *Amsterdam.*
Overtuigd dat deze Pianino's zoowel in Soliditeit, helderheid van toon, als sierlijkheid, met de beste buitenlandsche fabriekaten kunnen wedijveren, terwijl zij door mindere kostbaarheid boven deze te prefareeren zijn, bevelen wij dezelve speciaal ter bezigtiging voor kunstkenners en liefhebbers van Muziek aan
(864) HAAGER & SCHUURMAN.

W. J. OLLAND.

op nieuw ontvangen verschillende soorten

KOPEREN BALANSEN,

op standaards met voetstuk en koperen Schalen en Kettingen.
Ned. GEIJKT GEWIGT, in dozen van af 1 Ned. pd. tot een wigtje.
APOTHECAR'S GREIN GEWIGT, van af 1 Medecinaal pd. tot en met ¼ grein.

BAD-THERMOMETER.

WATERPAS-TOESTELLEN,
op drievoet van *Becker en Traughton.*
SECTANTEN, Meetsnoeren of Meetkettingen.
KOMPASSEN met Zonnewijzer en ROTATIE toestellen. (821)

Per Jason ontvangen:

12 BRANDKASTEN,

uit de fabriek der Heeren **Giesbers & van Deun,** Sr. te *Roermond,*
Onder deze Brandkasten, bevinden er zich met dubbele Wanden, en werd dit fabrikaat te *Amsterdam,* aan eene hevige VUURPROEF onderworpen, waarna de kasten op nieuw verlakt en onmiddelijk verkocht zijn.
(893) CASSALETTE & Co.

Ontvangen:

SAUCISSON DE LIJON.

(852) WINSSER, DE LANGE & CO.

Pas ontvangen:
150 OKSHOOFDEN

ROODE WIJN,

MACAU MEDOC,
van het zoo zeer geroemde Merk Baour & Co., Bordeaux
(880) L. PLATON & Co.

Ontvangen van Engeland:

IJZEREN LEDIKANTEN,

met koper gemonteerd van 7 vt. op 8 vt.
DO. DO.
van 4½ voet op 6½ voet.
Zeer soliede en elegant bewerkt.
(851) JOHN PRYCE & Co.

WITTE HEEREN HEMDEN,
Zijden en Fil d'Ecosse,
KOUSEN en SOKKEN, CIBUS HOEDEN,
Glacé en Zijden Heeren en Dames
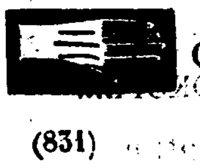
HANDSCHOENEN,
Complete **REISNECESSAIRES,**
zeer geschikt voor Mailreizigers.
Bij
(831) L. PLATON & Co.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

REPETITIE

voor

MENDELSOHN'S LOBGESANG,

(ZANG-PARTIJEN),

op HEDEN-AVOND **ten 8 ure** in het Lokaal van den **Schouwburg.**

Namens de Directie:

(769) C. VRIESENDORP,

Secretaris.

Alleen **toegankelijk** voor medewerkende Leden.

Avec la permission de Mr. le Résident.

GRAND CONCERT

Vocaal et Instrumentaal,

donné par

LES ARTISTES et AMATEURS DE LA VILLE DE BATAVIA,

Au bénéfice des Inondés de Java dans la salle du spectacle.

Une prochaine annonce donnera le Programme et le jour du Concert. (884)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den Eersten Graad,

op Donderdag den 21sten Maart 1861,

des avonds ten 8 ure.

De 1e Secretaris.

(799) J. P. LOURAN.

Théâtre de Batavia.

Avec la permission de Mr. le Résident.

MERCREDI, 27 Mars 1861.

Au bénéfice des Inondés.

UNE REPRÉSENTATION

De

1°. LE CHAPEAU GRIS.

2°. LE TIGRE DE BENGALE.

SUIVI de deux CHANSONNETTES comiques.

1°. LES AMOURS DE TÉLÉMAQUE ET CALYPSO.

2°. LE MAITRE D'ECOLE à la distribution des prix.

Prix des Places.	*f* 3,—
Officiers jusqu'au grade de Capitaine. .	„ 2,—
Sous-Officiers.	„ 1,—
Enfants.	„ 1,—

Les bureaux seront ouverts, de 8 à 12 heures du matin et de 4 à 8 heures du soir.

Le spectacle commencera à 8 heures.

P. S. La Société espère d'après les efforts quelle fait pour contenter le public qu'il voudra bien l'honorer de sa présence.

Le Sous-Directeur, RANCURET. *Le Directeur,* L. DUCHATEL.

(833)

Bij de ondergeteekenden is steeds verkrijgbaar het reeds gunstig, doch nog niet algemeen genoeg bekende

GEZONDHEIDS FLANEL,

hetwelk van de Fijnste en Zuiverste Merino-Wol vervaardigd wordt. Het krimpt niet en behoudt tot het laatst zijne voortreffelijke hoedanigheid. Bovenal is het aan te bevelen voor zwakke kinderen en vrouwen, en verkieslijk boven het nog veel gebruikt wordende

SAKSISCH FLANEL

dat voor dit klimaat te zwaar is. Deze laatstgenoemde soort wordt buitendien door het gebruik hard, overprikkelt **(?)** en veroorzaakt daardoor ongesteldheden.

(848) GEBRS. ROSELJE en Co.

Ontvangen:

FRAAIJE

KINDERWAGENTJES.

(829) L. PLATON & Co.

Verkrijgbaar bij

Zakara & Audineau,

VERSCHILLENDE SOORTEN VAN

WAGENS EN BENDIES,

WAGENVEEREN en ASSEN, HANGENDE VEEREN, REISWAGEN ASSEN en VETBUSSEN, LAKEN, CATHALIJN, PASSEMENT, VOETKLEED en TAPIJT,

Kap-, Verlakt-, Tuig-, Marokijn- en Imitatie-Leder,

LANTAARNS, WAGEN- en BENDIE TUIGEN en alle WAGEN-BEHOEFTEN. (814)

Ontvangen:

PUIKE

SHERRIJ } in ½ flesschen.
MADERA }

PORTO,

in 1/1 en ½ flesschen.

(853) L. PLATON & Co.

CAFÉ DE L'EUROPE,

Bazaar Senin.

Verkrijgbaar van des avonds 6 tot en met 8 uren,

IJS,

tegen 15 cents per pd.

Hollandsche en Engelsche

BIEREN EN WIJN OP IJS,

tegen ***f* 1,**— de flesch of ***f* 12,**— per dozijn.

(826)

Een fraai assortiment hangende

MODERATEUR-LAMPEN,

MET STOLPEN VOOR KAARSLICHT,

LUSTRES

met MODERATEUR-LAMPEN en MUURSTOLPEN voor KAARSLICHT.

WITTE PORCELEINEN

TAFELSERVIESEN,

voor 12, 18 en 36 Personen,

fraaije groote en middelsoort

SPIEGELS,

voor Salon en Kamers.

Bij

(832) L. PLATON & Co.

Per mail ontvangen:

Een fraai assortiment

GOUDEN BIJOUTERIEN

voor PORTRETTEN,

als: **armbanden, broches** en **ringen.**

(800) W. WOODBURY.

SPEELGOED

in goed gesorteerde kisten inhoudende: POPPEN, WAGENS, STALLEN, KARREN, SEROCESSEN en vele andere zaken meer, à *f* 125,— de kist.

Ontvangen bij

H. M. VAN DORP

Batavia, 1861. (828)

W. J. Olland,

Horologiemaker Noordwijk

heeft per Mail ontvangen keurige en solide bewerkte

GOUDEN HOROL. KETTINGEN,

Heeren en Dames Ringen, Charivary's Passer, Winkelhaak, Driehoek, etc.

Prachtige ***Present-Glazen*** op Zilveren voet in etui, Doosjes met Zilveren ***Theelepeltjes,*** Zilveren ***Tafel Bellen.*** (820)

De ondergeteekenden ontvingen wederom eene kleine bezending hunnen sedert lang gerenommeerde

ENGELSCHE TAFELMESSEN,

van deugdzaam staal vervaardigd en voorzien van soliede heften.

Deze messen zijn gemaakt niet alleen om te verkoopen, maar ook om te gebruiken.

(849) GEBRS. ROSELJE en Co.

SULPHASQUININI

in flesschen van 1 once,

à f 7,- Contant.

Bij

(855) CASSALETTE & Co.

Gemaakte Heeren Hemden,

ROKKEN,

ENGL. GEZOUTEN TONGEN,

AARDAPPELEN.

Bij

(850) J. BROWN.

---

50 ton grof

BEENZWART,

TE KOOP,

bij

(794) DüMMLER & Co

PUIKE SOERABAIJSCHE

Aardappelen,

bij

(883) HUGHAN & Co.

Terstond te bekomen op

1ste Hypotheek *f* 7000.—.

Nadere informatiën bij den uitgever van den JAVA-BODE. (875)

De Ondergeteekende heeft ter beredderlng van den boedel van wijlen haren echtgenoot de Heer

M. CARAPIET,

algeheele volmagt verleend op den Heer ***W. de Jong*** alhier.

J. F. COOKE.

(879) Wed. M. CARAPIET.

Samarang, den 13den Maart 1861.

Naar aanleiding van vorenstaande Advertentie, noodigt de ondergeteekende de Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer ***M. Carapiet,*** welke tot heden daartoe in gebreke gebleven zijn, beleefdelijk uit alsnog ten spoedigste het hen verschuldigde af te doen of hunne schuldvorderingen schriftelijk aan hem in te dienen.

W. DE JONG. qq

Samarang, den 15den Maart 1861. (880)

Blijkens acte, heden voor mij onder No. 41 gepasseerd, is de hier gevestigde firma

B. J. LEON & REISS

op den bestaanden voet gecontinueerd, tusschen Mevrouw **T. Th. H. E. P. VRIJDAG,** weduwe **B. J. LEON,** en het gerenend lid **M. A. REISS.** Afgekondigd ingevolge artikel 31 W. V. K.

BODDE.

Notaris.

BATAVIA, 14 Maart 1861. (817)

Dr. P. L. ONNEN,

practiserend Geneesheer, woont op *Tanah-Abang* in het huis vroeger bewoond door de Heeren **Adam** en **van den Broek.**

Gratis behandeling van behoeftige **Ooglijders,** des morgens van **zes** tot **acht** uur. (816)

De ondergeteekende van af den 1sten dezer zijn Logement »MARINE HOTEL« overgedaan hebbende aan den heer **C. Kramers,** neemt bij dezen de vrijheid genoemden Heer aan het publiek aantebevelen, onder dankbetuiging voor het menigvuldige vertrouwen zijner geëerde Logés.

H. LOUST.

BATAVIA, 14 Maart 1861. (824)

Ingevolge bovenstaande advertentie, neemt de ondergeteekende de vrijheid zijn LOGEMENT in die zelfde gunst aantebevelen.

C. KRAMERS.

BATAVIA, 14 Maart 1861. (825)

Een jong mensch, Duitscher van geboorte, sedert twee jaren in Indië, wenscht zoo spoedig mogelijk geplaatst te worden op EEN HANDELS-KANTOOR of in eene LANDELIJKE BETREKKING.
Adres bij den Boekhandelaar G. C. T. VAN DORP te *Samarang*, met *franco* brieven letter **Z. Z.** (878)

In de Residentie Soerakarta, wordt
EEN OPZIENER GEVRAAGD,
bekend met de Javaansche taal en de SUIKER KULTUUR.
Brieven adresseeren *franco* onder letter H. poste restante te *Solo*. (877)

EEN ADMINISTRATEUR
voor eene
Suikerfabriek gevraagd. Praktische kennis ook van Machinerien, preferent.
Adres bij
(835) TIEDEMAN & VAN KERCHEM q. q.

Wordt te koop gevraagd:
Een **STEENEN HUIS** met **Bijgebouwen** van ***f* 5000** tot en met ***f* 7000**, onverschillig waar gelegen.
Adres: *Bureau Handelsblad.* (889)

TE KOOP
Wegens vertrek, het aangenaam gelegen
HUIS
op **Koningsplein** (hoek *Gang Secretarie*), bewoond door en te bevragen bij den Eigenaar
(881) EMILE BÉDIER.

TE KOOP:
Een onlangs uit AMERIKA aangebragte
HANDCHAIS,
keurig bewerkt en voorzien van 2 banken, waarvan een verplaatst kan worden, waardoor zij de geschiktheid heeft om met of zonder Koetsier gebruikt te worden.
Nadere informatiën bij het bureau dezer Courant.
(876)

Te Huur:
Een ruim Pakhuis, zijnde zeer geschikt tot opberging van produkten.
Te bevragen bij
(828) A. P. AGANOOR.

Paul van Vlissingen & Dudok van Heel en Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co., *Amsterdam.*

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eene Compleete Installatie
met **8 Centrifuges** met vertikaal **Stoomwerktuig** van 10 p. kr. en Stoomketel van 16 p. kr. hooge drukking.

EENE STOOMMACHINE
met horizontaal **Stoomwerktuig** van 6 p. k. en Stoomketel van 10 p. kr. hooge drukking met overbrengende beweging, liggende *alhier*.

EENE STOOMMACHINE
van 16 p. kr. met ketel van 20 p. k., hooge drukking, benevens de overbrengende beweging voor een Suikermolen.

DRIE COMPLEETE
DISTILLEER-TOESTELLEN,
ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 12000 litres, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.
Zij verwachten nog om uiterlijk in Maart per *Estafette* uit Holland te worden afgescheept:

1°. **EEN SUIKERMOLEN**
met Cylinder van 28 × 36 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven.
2°. **EENE COMPLEETE VACUUM-INSTALLATIE** met **twee** pannen van 7½ Eng. voeten diameter.
3°. **Eenige enkele Centrifuge-Toestellen.**
4°. **Verscheidene IJzeren Suikerpannen met brandwerk, enz.**
Terwijl nog in confectie is:
Eene compleete Vacuum-Installatie,
met **twee pannen** van 7½ Eng. voeten diameter.
Nadere opgaven en teekeningen **van alle** bovenstaande machinerien verkrijgbaar bij
(773) DÜMMLER EN Co.

Heeren
SUIKERFABRIKANTEN
worden indachtig gemaakt op de
Pedattie Assen met Bussen,
door de Ondergeteekenden geïmporteerd wordende, uitmuntende door doelmatigheid, zuivere afwerking en billijken prijs. Dezelve zijn verkrijgbaar:
te ***Samarang*** bij de Heeren DORREPAAL & Co.,
te ***Soerabaija*** en ***Passaroeang***
bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.,
te ***Cheribon*** { bij de Heeren ARNOLD BIK & Co. en den Heer A. A. RUZETTE en
te ***Batavia*** bij
(862) HAAGER & SCHUURMAN.

Machinerien.
De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java,*** van de Heeren
FAWCETT, PRESTON & C°.,
Ingenieurs te Liverpool,
zijn bereid bestellingen aan te nemen op
SUIKER-
en
Rijstpelmolens,
CENTRIFUGES,
Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen. IJzeren Praauwen.**
SUIKER PANNEN,
in alle dimensiën,
en alle andere soorten van
Machinerien.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij
(809) MORGAN, MELBOURN & Co.

NEDERLANDSCH-INDISCHE
LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.

In Algemeene Vergadering van 19 Maart 1861, is besloten:
a. De Balans en Winst- en Verlies-Rekening afgesloten onder ult. December 1860 goed te keuren.
b. Een voorloopig dividend aan Aandeelhouders uit te keeren à 7½ pCt. 's jaars over het gefourneerd bedrag is over circa 11½ maand *f* 14,40 per Aandeel.
c. De meerdere Netto Winst over het ***Eerste Boekjaar*** ad ***f* 20.097.19** overtebrengen op *Bonus- en Reserve-Fonds*, waarin Contribuanten voor 4/5 deelen.

In Bestuurs-Vergadering is besloten om het cijfer van ***f* 15.000**,— *Kapitaal bij Overlijden* te verzekeren op één lijf, te verhoogen tot ***f* 20.000**.— met voornemen om dit in verband tot de uitbreiding der werkkring (onder ult. *Februarij* 1861 verzekerd bedrag, bereids ***f* 1.290.485**.— later te brengen tot het bij artikel 13 der Statuten bepaald maximum van ***f* 25.000**.—.

De Directeuren,
C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.
G. A. DE LANGE.
EDWD. HEIJNING. (888)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.
De pillen werken voornamelijk en zeer afdoende op de darmen en het geheele inwendige gestel, zoodat personen die lijden aan: galziekten, spijsvertering, hoofdpijn, kortzigtigheid, gebrek aan eetlust, zenuwachtigheid, lever of maagongesteldheden, enz. dadelijk er van dienden gebruik te maken, omdat er geen ander middel is, dat zulke geneezende eigenschappen bevat. Dezelve kunnen gebruikt worden in alle landen, door beide sexten op elken leeftijd.
Doosjes Pillen à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5.—
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
»	Soeracarta	»	W. Veldman.
»	Djocjocarta	»	Buijn & Co.
»	Salatiga	»	F. Kinthoffer.
»	Tagal	»	Wed. Dort.
»	Cheribon	»	W. Galistan.
»	Cheribon	»	M. Blok en Co.
»	Samarang	»	H. L. Lijon en Co.

(859)
de Groot, Kolff & Co. en de hoofd-agenten Soesman en C°.

Par la Malle:
JOURNAL DES DEMOISELLES
ed. Paris, ***f* 18**,—
(804) H. M. VAN DORP.

Wederom Ontvangen de bekende
NEDERLANDSCHE SCHRIJFINKT,
door fraaiheid van kleur en vloeibaarheid uitmuntende boven Amerikaansche en Engelsche Inktsoorten.
CARMINE INKT, 1ste kwaliteit.
Zeer fijn en wit PERKAMENT in groote bladen.
LINNEN ENVELOPPEN in alle grootte.
(819) H. M. VAN DORP.
Batavia 1861.

SCHEEPS-JOURNALEN.
Zeemans-Almanak 1861.
THON Theorie der Stormen.
Te bekomen bij
(838) H. M. VAN DORP.

BEST VEGETAAL PAPIER,
groot mediaan en andere formaten,
te bekomen bij
(818) H. M. VAN DORP.

De ondergeteekende verzoekt de Inteekenaren op de
SCHETSEN VAN BANDJERMASSING,
uitgeteven ten behoeve der slagtoffers van den Watersnood op Java, het bedrag der inteekening à *f* 10.— bij de opgave te voegen, ten einde belanghebbenden spoedig in het bezit der gelden te kunnen stellen.
Het Plaatwerk zal vermoedelijk binnen anderhalve maand gereed zijn.
H. M. VAN DORP.
Batavia, 2 Maart 1861. (805)

Magazijn van Papieren, Kantoor- en Schrijfbehoeften van
H. M. VAN DORP, te *Batavia.*
IJZEREN COPIEERPERSEN *f* 35,—.
BEST COPIEER-POSTPAPIER op formaat gesneden *f* 10,— per riem.
COPIEER-BOEKEN, groot formaat, 500 folios *f* 3,— à *f* 4,—.
VIOLET COPIEER-INKT, OLIEBLADEN, VLOEIPAPIER en verdere toebehooren. (827)

COMME LIQUIDE,
ou Colle forte pour coller du **papier**, toute espèce de matière bois, cristal verre, porcelaine, ivoire, metaux, etc., à *f* 1,— en *f* 2,— per flacon.
CEMENT CERAMIQUE,
pour coller la porcelaine, le verre, le cristal, l'albastre, etc., *f* 1,— per flacon,
en magasin chez
(840) H. M. VAN DORP, *Batavia.*

OVERSTROOMING.
Bij den ondergeteekende is de inteekening open gesteld op een plaatwerk, getiteld:
SCHETSEN UIT BANDJERMASSING,
waarvan proefplaten bij hem ter inzage liggen. De prijs der 20 Schetsen is bepaald op ***f* 10**,—. De zuivere opbrengst is bestemd de eene helft voor den teekenaar, en ten gevolge van verwonding voor de dienst ongeschikt geworden krijgsman, en de andere helft voor de slagtoffers van de overstrooming op Java.
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 27 Februarij 1861. (858)
INTEEKENINGS-LIJSTEN zijn voorhanden bij de Boekhandelaren op Java.

EVANGELISCHE KERKBOEKJES,
met modern bewerkt **Gouden Sloten** op plat en op snede.
Verkrijgbaar bij
(837) G. KOLFF & Co.

SCHRIJFBEHOEFTEN
nieuw ontvangen te Batavia bij
G. KOLFF & Co.,
Geele Amerikaansche Envelloppes.
Sanderac in houten étuis.
De echte voor Indië vervaardigde STEPHEN'S BLUE BLACK INKT in kruikjes van *f* 1,—
Maurin's Zwarte Schrijf-Inkt.
Guijot's Violet-, Copieer-Inkt.
Fijn geraijeerd Angoulême Postpapier.
Zwaar Azuré Schrijfpapier.
Propatria Papier voor Indie gesnept.
Marmeren Leitjes in soorten. (885)

BOEKHANDEL
van
H. M. VAN DORP, te *Batavia.*
SHAKESPEARE, Complete works, 1 vol., *f* 15,—.
BYRON, „ „ 1 „ - 15,—.
Id. Works life and letters, 2 „ - 24,—.
CAUSES Celèbres, 16 cah. Illustré, ... - 20,—.
Mémoires de Cassanova, 6 vol., ... - 17,—.
BOUILLET, Dictionnaire d'Histoire et de Geographie . . . . - 18,—.
(890)

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 20 Maart 1861, N°. 23.

Per Mail ontvangen:
Loten voor de thans in Nederland trekkende
244ste Staatsloterij.
In de 243ste STAATSLOTERIJ,
zijn onder meer bij de ondergeteekenden getrokken:
No. 19755 *f* 1000.—
„ 19787 „ 1000.—

Met de post van heden ontvangen onze nemers berigt van den uitkomst hunner Loten. De getrokken prijzen zijn dadelijk beschikbaar.
De **Officieele lijsten**, liggen na afloop der trekking steeds bij ons ter inzage.
De nog beschikbare **loten** zijn te bekomen:
Een heel lot . . *f* 100.—
Een half „ . . „ 50.—
Een vijfde „ . . „ 20.—
Te Batavia bij
G. KOLFF & Co.,
„ Samarang bij
DE GROOT, KOLFF & Co.
13 Maart 1861. (857)

De Ondergeteekende zijne **TOKO-ZAKEN** liquiderende, herinnerd **nogmaals** zijne DEBITEUREN aan de voldoening van hun debet, volgens vroegere annonce van 31 December 1860, ter voorkoming van onaangenaamheden.
(874) TH. VISSCHER VAN GAASBEEK.
Cheribon, den 9den Maart 1861.

De ondergeteekende, voornemens zijnde Java te verlaten, verzoekt, alle nog op hem loopende pretentien ten spoedigste in te dienen, zullende na zijn vertrek geene betaling hoegenaamd ter zijnen behoeve worden gedaan.
(847) J. B. ROSELJE.

Houders van Connossementen over onderstaande Goederen,
aan order geconsigneerd, uit Nederland alhier aangebragt per de schepen:

Prins Maurits,	25	Manden	FHS	1/25
„	1	kist	„	27
„	1	„	HS	26
„	2	kisten	C&VDS	333

afgeladen door F. van Heukensfeldt Slaghek.
Jannetje, 1 kist ACJE afgeladen door J. H DRAIJER.
A. R. Falck, 10 kisten DH 163/72 afgeladen door van GELDER & Zonen, gelieven zich bekend te stellen bij
(871) B. KOPERSMIT & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.
Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:
VAN BATAVIA:
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 3den en 17den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den en 22sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.
VAN SOERABAIJA:
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMAS-ING, den 27sten,
Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia*
en
B. KOPERSMIT & Co., te *Soerabaija.* te *Samarang.*
(805)

STOOMBOOT
„PRINS VAN ORANJE."
Het vertrek dezer Boot van hier naar
SAMARANG en **SOERABAIJA**,
is bepaald op
ZONDAG, den 31sten Maart
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(860) MORGAN, MELBOURN & Co.

STOOMBOOT „OENARANG"
Het vertrek dezer STOOMBOOT van hier naar
SAMARANG EN SOERABAIJA
is bepaald
op den 30sten dezer maand, des morgens ten 8 ure
Nadere Informatiën bij
de Agenten,
(807) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Het vertrek der
KONINGIN DER NEDERLANDEN
NAAR
SAMARANG EN SOERABAIJA,
is bepaald op den **27sten** dezer.
Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore bij
de Directie der N. I. St. Maatschappij,
(866) MACLAINE, WATSON & Co.,

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND
wordt aangeboden het Ned. Fregatschip
JANNETJE,
Kapt. A. LUPCKE.
De uitmuntende inrigtingen van dit Campagne Schip, bevelen hetzelve bijzonder aan voor den overvoer van familien of enkele personen, zullende het vertrek tegen de helft der maand April plaats hebben. Er bevindt zich een kundig SCHEEPSDOCTOR en eene melkgevende Koe aan boord.
Nadere informatiën te bekomen te *Soerabaija* en hier bij
de Agenten,
(895) B. KOPERSMIT & Co.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM
wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip
Christine Jeanette,
Kapitein N. RADEMAKER.
Deze Bodem. uitmuntend voor den overvoer van Passagiers ingerigt en een kundig Geneesheer varende, zal in de eerste dagen van April van hier de reis aanvaarden.
Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het Marine Hôtel en bij
de Agenten,
(861) G. BUIJN & Co.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellenti de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Woensdag den 27sten Maart 1861, des morgens te negen uren, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.
Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.
Buitenzorg, den 11 Maart 1861. *De Majoor-Adjudant,* R. F. DE SEIJFF.

IN NAAM DES KONINGS!
DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, willende voorkomen, dat 's lands belangen geschaad worden, door gemis aan wettige strafbepalingen tegen frauduleusen in-en uitvoer van goederen op de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, geene vrijhavens zijnde;
Lettende op de artikelen 20, 29, 31, 38, en 129 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie.
Heeft goedgevonden en verstaan:
Voor de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura geene vrijhavens zijnde, van toepassing te verklaren:
Van het reglement op het heffen der inkomende en uitgaande regten op Java en Madura, voorkomende in het staatsblad van 1818, no 58,
de artikelen 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 en 36, de beide laatsten gewijzigd bij artikel 1 van het besluit van 28 Januarij 1829. no. 15 (staatsblad no. 6),
en voorts de artikelen 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46. 47, 48, 49, 50 eerste lid, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 60. 61, 62, 63 64, 65. en 72.
En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch Indie geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.
Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.
Gedaan te Buitenzorg den 15den Maart 1861.
Chs. F. PAHUD.
De Algemeene Sekretaris,
A. Loudon.
(Staatsblad no. 9.)

EXTRAKT *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*
Buitenzorg, den 16den Maart 1861. (No. 5)
(Staatsblad no. 10.)

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord,
Is goedgevonden en verstaan:
Te arresteren de aan dit besluit gehechte klassifikatie der gouvernements passagiers bij overvoer met partikuliere stoombooten in den Indischen archipel.
Afschrift, enz.
Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. Loudon.

KLASSIFIKATIE der gouvernements passagiers bij overvoer met partikuliere stoombooten in den Indischen archipel.

Eerste klasse:
a. Ambtenaren, aktieve en gepensioneerde, benoemd of benoemd geweest zijnde door den Gouverneur-Generaal, met uitzondering van hen, hieronder uitdrukkelijk gebragt tot de 2de klasse.
b. Hoofd- en subalterne officieren bij de land- en zeemagt, aktieve en gepensioneerde.
c. Scheepsklerken behoorende tot het vaste korps der Nederlandsche marine.
d. Het wettig gezin der sub *a* en *b* bedoelden.

Tweede klasse:
a. Alle lands dienaren, aktieve en gepensioneerde, niet benoemd of niet benoemd geweest zijnde door den Gouverneur-Generaal, genietende of genoten hebbende een vast traktement van meer dan *f* 50 's maands.
b. Europesche of daarmede gelijkgestelde opzigters, machinisten, bazen, onderbazen en werklieden, geplaatst bij de lands fabrieken en inrigtingen.
c. Europesche of daarmede gelijk gestelde opzigters der tweede en derde klasse, élève-opzigters en tijdelijke opzigters of werkbazen bij de burgerlijke openbare werken.
d. Boden, deurwaarders, hoofd- en onder-schouten bij de policie, allen voor zoo ver ze eene vaste besoldiging genieten van meer dan *f* 50 's maands.
e. Europesche en daarmede gelijkgestelde onderofficieren bij de land- en zeemagt, onverschillig welken rang zij bekleeden.
f. Het wettig gezin der sub *a* tot en met *e* bedoelden.

Derde klasse:
a. Alle personen, die in 's lands burgerlijke dienst *f* 50 of minder 's maands traktement genieten of, gepensioneerd zijnde, genoten hebben.
b. Europesche of daarmede gelijkgestelde personen bij de land- en zeemagt, beneden den rang van onderofficier.
c. Het wettig gezin der sub *a* bedoelde, benevens Europesche of daarmede gelijkgestelde vrouwen en kinderen van militairen tot deze klasse gerangschikt.
d. Europesche of daarmede gelijkgestelde matrozen.
e. Europesche of daarmede gelijkgestelde gevangenen, zoomede alle Europesche of daarmede gelijkgestelde personen, die wegens wangedrag worden opgezonden.
Aan de hoofden van gewestelijk bestuur wordt overgelaten de beslissing in welke klasse personen, die nog niet zijn teregt gesteld en als gevangenen in preventieve hechtenis worden opgezonden, behooren gerangschikt te worden.

Vierde klasse:
a. Inlandsche of daarmede gelijkgestelde militairen beneden den rang van officier.
b. Inlandsche matrozen en bedienden.
c. Inlandsche gevangenen, kettinggangers en bannelingen, zoomede inlanders, die wegens wangedrag worden opgezonden.
d. Inlandsche vrouwen en kinderen.
Het bepalen van de klasse, in welke inlandsche vorsten, grooten, gezanten en ambtenaren benevens hunne vrouwen, bloedverwanten en volgelingen behooren te worden overgevoerd, wordt overgelaten aan de beoordeeling van het hoofd van gewestelijk bestuur, hetwelk de passage voor die personen bespreekt.

Gearresteerd bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 15 Maart 1861, no. 6. (staatsblad no.10.)
Mij bekend:
De Algemeene Sekretaris,
A. Loudon.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Januarij 1861, no. 45, is benoemd tot Minister van Kolonien, jonkheer J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg; zijnde bij hetzelfde Koninklijk besluit, de Minister van marine, aan wien het beheer van het departement van Kolonien tijdelijk was opgedragen, daarvan ontheven.
Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, van den 10 Januarij 1861, is benoemd tot officier der orde van de Eikenkroon, de adsistent-resident ter beschikking van den gouverneur der Moluksche Eilanden, P. van der Crab.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, van 12 Maart 1861, no. 14, zijn beschouwd als te bezitten het radikaal van Indisch ambtenaar der tweede klasse, de navolgende ambtenaren der derde klasse:
W. D. van Berckel, tweede kommies bij de algemeene rekenkamer;
B. Schagen van Soelen jr., eerste kommies bij de direktie van financien, benoemd sekretaris van de residentie Tappanoeli;
G. J. Gersen, kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang;
K. F. ten Siethoff, kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang;
A. C. van den Bor, kommies-archivarius bij het beheer van het mijnwezen;
P. F. Wegener, eerste kommies op het residentie-bureau te Batavia.
P. D. C. Philips, eerste kommies bij de direktie der burgerlijke openbare werken;
C. J. H. C. du Puij, laatst eerste kommies bij de algemeene sekretarie, thans op wachtgeld;
P. P. du Cloux, kontroleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang;
J. Faes, hoofd-kommies op het residentie-bureau te [illegible]
J. J. Diepenheim, eerste kommies bij de [illegible]
C. W. L. Fleur, griffier bij den landraad te [illegible]
N. J. F. Dinger, eerste kommies bij de direktie [illegible]
E. von Faber, tweede kommies op het residentie-bureau te Batavia;

E. J. H. Jeekel, eerste kommies op het bureau van den adsistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia;

F. H. A. Ondaatje, tweede kommies bij de algemeene rekenkamer;

R. W. G. J. van Waardenburg, hoofd-kommies bij de algemeene rekenkamer;

C. M. de Rochemont, kommies op het adsistent-residentiebureau, tevens belast met de administratie van 's lands kas te Buitenzorg;

J. C. Fleur jl., eerste kommies bij de algemeene rekenkamer en,

W. J. Dinger, tweede kommies bij de direktie van financien.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den administrateur der tinmijnen te Marawang (Banka) L. A. Hoogenstraaten.

Benoemd:

Tot beheerder van den tijdbal en den telegraaf bij het havendepartement te Batavia, A. Legel.

Schutterijen, enz.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant bij de kompagnie schutterij te Soerakarta, de tweede luitenant M. J. Hanseus, van het korps.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot chef van het tweede bureau der genie-direktie, de majoor der genie en sappeurs B. A. de Quaij, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot plaatselijken adjudant te Soerabaija, de eerste luitenant G. van Vuuren, van het 6de bataillon infanterie; met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

Marine Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de machinist bij een der onderdeelen van het marine-établissement te Soerabaija J. P. Timmermans.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Donderdag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing,

te verzenden met een der Stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Vrijdag den 22 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Padang en Benkoelen,

te verzenden met een der Stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Adsistent-resident van het Zuider- en Oosterkwartier der Ommelanden van Batavia, daartoe door den resident van Batavia gemagtigd, maakt bekend, dat door hem onder nadere goedkeuring op Donderdag den 28sten dezer, des voormiddags te 10 uren, ten zijnen kantore te Meester Cornelis in het openbaar zal worden aanbesteed:

de levering van het gedurende het jaar 1861 benoodigde grind voor de verharding en het onderhoud van den grooten Ooster- of postweg van Batavia naar Buitenzorg, gerekend van af de brug Kwitang bij paal 4 tot aan de grens der residentie bij paal 19; — en zulks op de voorwaarden, welke op gemeld bureau ter inzage te bekomen zijn.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, hunne inschrijvingsbilletten vóór den aanvang der uitbesteding te doen toekomen aan den adsistent resident voornd. en in persoon of door behoorlijk gemagtigden bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn.

VENDUTIEN.

Donderdag 21 Maart, voor de toko van Gebrs. Veit.

en

Voor het kommissiehuis van Cassalette & Co.

Vrijdag 22 Maart, voor het woonhuis van den heer Ockerse, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het kommissiehuis van J. Speet.

Zaturdag 23 Maart, Veiling van Sapanhout.

Maandag 25 Maart, voor het woonhuis van den heer J. B. Roselje, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Voor het kommissiehuis van John Pryce & Co.

Dingsdag 26 Maart, voor het woonhuis van den heer J. B. Roselje.

Woensdag 27 Maart, voor het woonhuis van wijlen Achmat Hassan, op den weg naar Menteng, door Cassalette & Co.

en

Voor het kommissiehuis van van Riet & ter Gouw.

Vertrekkende Personen.

F. W. Mathieu.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 16 TOT 19 MAART.

MARINE HOTEL. C. Tjebbes, van Amsterdam. — J. Gramberg en Echtgenoot, van 's Hage. — D. A. Nolles, van Amsterdam. — Rademaker, van de Reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. H. S. Howlett, van Batavia. — Geo Mackenzie, van Idem. — Servatius, van Buitenzorg. — B. C. Crone, van Idem. — A. Dronkers, van de Reede. — A. J. Meermans, van Banjoewangi.

JAVA HOTEL. J. C. Bierings, van Singkawang. — C. H. Godt en Echtgenoote, van Liverpool. — H. A. Feijen, van Bombay. — W. D. Sandeberg, van Cap Town. — J. 't Hoen, van Singapore. — Kuller en Echtgenoot, van Soerabaija. — Beijens, van Bandjermassing.

HOTEL DES INDES. Van Gheel Gildemeester, van Nederland. — Hartman Kok, van Idem. — Stolte, van Idem.

HOTEL WILLEM II. P. Jansen, van Nederland. — Van den Berg en Echtgenoot, van Amsterdam. — Legros, van Idem. — Bergmans, van Sambas.

Ambtenaren 2de klasse.

In de *Javasche Courant* van jl. zaturdag komt het Gouvernements besluit voor, dd. 12 Maart jl., waarbij van de 28 ambtenaren, die in December des vorigen jaars een voldoend examen hebben afgelegd ter verkrijging van het radikaal van ambtenaar 2e klasse, een twintigtal als zoodanig wordt benoemd.

Dit besluit deed ons genoegen, omdat het den benoemden de gelegenheid verschaft te dingen naar betrekkingen, waartoe dit radikaal vereischt wordt, hoewel het ons leed deed dat zij zoo geruimen tijd na den afloop van het onderzoek is gedaan, en zij deed een paar opmerkingen bij ons opkomen, die wij in 't belang der dienst van den lande en van de ambtenaren niet ondienstig achten mede te deelen, al hebben zij, die opmerkingen namelijk, ook niet het voorregt nieuw te zijn.

Op den 24sten December 1860 werd aan de examinandi bekend gemaakt, dat een achtentwintigtal hunner aan de vereischten van het examen had voldaan. Hierin ligt opgesloten, dat naar het oordeel van den Raad van Direkteuren alle achtentwintig het radikaal 2e klasse verdienden. Dat men om de 20 open zijnde plaatsen in het kader van ambtenaren 2e klasse bezette met hen, die de 20 eerste nos. hadden, wie zal dat wraken? Billijker kon die benoeming zeker niet geschieden. Maar nu de acht overblijvenden? Onzes inziens vorderde de billijkheid, ook dezen, zij het dan ook niet dadelijk, toch naderhand, bij voorkomende vakatures, denzelfden rang toe te kennen, wijl ook zij door hun afgelegd examen blijken hebben gegeven, geregtigd, bekwaam en geschikt te zijn voor dien rang. Dit heeft men, naar wij vernemen, niet gedaan. Zijn wij wel onderrigt, dan moet door de regering besloten zijn, nog drie van de acht aan Z. M. den koning voor te dragen en de overige vijf te laten blijven wat zij zijn. Is dit zoo, dan vinden wij het betreurenswaardig en wel om de volgende redenen:

Vooreerst om het examen-zelf. Wij hebben in der tijd naar wij meenen overtuigend aangetoond, dat het gehouden examen alles behalve een examen voor ambtenaren was. Immers de zaken die een ambtenaaar noodwendig weten *moet*, zijn in 't geheel niet of slechts ter loops aangeroerd, en liep het voor verreweg het grootste gedeelte over vakken, waarmee een ambtenaar *als zoodanig* niets heeft uittestaan. Daargelaten nu nog de knoeijerijen van kopiëeren, excerpeeren, enz., die er bij plaats hadden, en waardoor de gebrekkige maatstaf die men bezigde, nog gebrekkiger werd.

Ten anderen gelooven wij niet, dat het verschil tusschen no. 23 en no 28 zoo verbazend groot zal zijn. Welligt is no. 28 veel beter ambtenaar dan no. 21, want gelijk wij reeds zeiden, men kan uit het afgelegde examen in geen geval besluiten tot de meerdere of mindere bekwaamheid der examinandi als ambtenaar.

Eindelijk moet het examen van 1860 het laatste zijn geweest, althans voorloopig. Is dit zoo, dan is voor 5 der 28 — verondersteld, dat er nog drie het radikaal zullen bekomen, — weldra, misschien thans reeds, alle verdere carrière gesloten. Bestond er nu voor hen gelegenheid een volgend jaar als ambtenaar 2e klasse in te vallen, wij zouden zwijgen over het jaar tijdverlies, maar nu is die gunstige kans voor immer voor hen verloren. Wij noemen dit niet alleen betreurenswaardig, wij noemen het hard en onbillijk. Ook die vijf vleiden zich met de hoop, door een geslaagd examen hunne vooruitzigten te verbeteren, daarvoor hebben zij gewerkt, en thans? Moet dan de regtmatige grieve der ambtenaren, hier in dienst gesteld, hier werkende voor den lande, den inlander en diens huishouding kennende, dat zij worden teruggestooten en achteruitgeschoven voor hen, die den vierjarigen kursus te Delft hebben doorloopen, daar indische taal-, land- en volkenkunde hebben geleerd, die zij, en te regt, hun best doen, hier zoo spoedig mogelijk over boord te werpen, waarvan het begin is de aankoop van een laag Maleisch woordenboekje, — moet dan die regtmatige grieve worden vereeuwigd en een klove gesteld tusschen zonen van het zelfde vaderland? Dat men de indische ambtenaren in klassen verdeelt, we hebben er niets tegen, dat men examina instelt, ook daarmee vereenigen wij ons ten volle, wijl het belang van den lande eischt dat het gouvernement gediend worde door bekwame en kundige menschen. Maar wij komen op tegen de tyrannie, waarmeê men gedwongen wordt te Delft te studeeren, want: buiten Delft geen zaligheid. Maak het examen streng, strenger nog dan het thans is, maar geeft den ambtenaren in Indië- zelf gelegenheid tot het afleggen dier examina, gelijk nu de twee laatste jaren heeft plaats gehad. De akademie van Delft met haar radikaal van 2e klasse is een onregtvaardigheid tegenover een menigte verdienstelijke jonge indische ambtenaren. Wil het gouvernement ijverig en getrouw gediend zijn, welnu dat het zijn dienaren vooruitzigten, goede vooruitzigten opene, niet afgesloten door het dwaze delftsche radikaal, dat als een dreigend spook aan veler gezigteinder oprijst. Bevordering, goede vooruitzigten, die houden den moed levendig, sporen tot werkzaamheid en inspanning, wekken de ambitie op, — neem ze weg, die vooruitzigten, en gij verslapt den moed en verdooft de ambitie, en de ambtenaar doet zijn werk als een machine, zonder lust, zonder opgewektheid, omdat elke prikkel ontbreekt. De mensch is ook een zinnelijk wezen, en daarom heeft hij zinnelijke aansporing noodig. Voorwaar, het gouvernement wordt niet ijverig gediend, niet met lust gehoorzaamd, niet geacht, veel minder bemind door dienaren zonder ambitie. Dat men toch eenmaal kwame tot de overtuiging en men die beleefde: niet *waar*, maar *wat* men geleerd heeft, dat is het waarnaar wij vragen. P.

BATAVIA.

De *eerste mail van April* sluit op *Dingsdag den 2den April.*

Binnen kort zal het publiek, terwijl het zich op muzikaal genot vergast, de gelegenheid worden aangeboden *nog* iets bij te dragen ter leniging van de rampen, door den watersnood op Java veroorzaakt. Er zal nl. onder direktie van den Heer Reyckmans door de gezamentlijke amateurs en artistes dezer stad een groot vokaal en instrumentaal koncert worden gegeven, waarvan de opbrengst tot bovengenoemd doeleinde bestemd is. Alle muzikale krachten van Batavia werken tot dit doel mede, en verscheidene soloos, zoo voor zang als verschillende instrumenten, zullen worden uitgevoerd, waartoe onderscheidene liefhebbers zich bereid hebben verklaard. Wij twijfelen geen oogenblik, of het publiek zal van zijn zijde ook gaarne medewerken en dit toonen door een talrijke opkomst, en wij kunnen verzekerd zijn een genotrijken avond door te brengen.

Tot hetzelfde edele doel, willen ook de leden van het fransche liefhebberij-tooneelgezelschap a. s. woensdag-avond een voorstelling geven, waarvan het programma hier voren onder de advertenties is geplaatst. Wij hopen dat een ruime recette hunne lofwaardige poging bekroone.

Wij vestigen de aandacht onzer legers op het door den uitgever dezes verzonden prospektus en inteekeningslijst op een plaatwerk, getiteld: Schetsen uit Bandjermassing, waarvan de opbrengst voor de helft zal strekken ten voordeele des teekenaars, een voor den vijand gewond en daardoor voor de dienst ongeschikt geworden krijgsman, en de andere helft voor de overstrooming op Java. Het plaatwerk zal *f* 10.— kosten en 20 schetsen bevatten, voorstellende: het eerste bivouack te Bandjermassing, een gezigt op deze plaats, verschillende in den opstand bekend geworden bergen, Amawang, Sampit, Tabanio, etablissement te Pengaron, Soengei Radja; enz. enz. Wij hopen, dat het doel, waartoe de uitgave strekt, menigeen ter teekening zal aansporen.

Gestolen met inbraak: op Kramat bij de Heeren R.— en N.— en nog op een half dozijn verschillende plaatsen. De belangwhebbende onvindbare dieven worden beleefdelijk uitgenoodigd zich bekend te stellen.

Men schrijft ons nog uit de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo: Uit deze afdeeling zijn de berigten gunstig.

Ter hoofdplaatse Bandjermassing en de afdeeling Kween bleef de rust ongestoord. Troepenbewegingen hadden weinig plaats, de geboortedag des konings werd zooveel de plaatselijke gesteldheid zulks toeliet, in de geheele afdeeling op gepaste wijze gevierd; jammer dat de Majoor Verspijck niet in de gelegenheid werd gesteld om op dien heugelijken dag de wel verdiende beloningen aan de troepen te kunnen uitreiken. Reeds sedert eenige maanden verwachtte men alhier de blijken, dat onze geëerbiedigde vorst met welgevallen de verrigtingen onzer brave strijders zoude vergoeden door hun opentlijk te beloonen, vooral het 9de Bataillon Infant., dat gedurende bijna 2 jaren onvermoeid is, om de muitelingen te vervolgen, en zooveel heeft toegebragt om dit schoone landschap ten onder te brengen, terwijl hunne makkers op Java, Padang en elders zich aan vele uitspanningen konden vergasten. Menig brave is reeds ter aarde gedaald zonder die wel verdiende belooningen te ontvangen; wij hopen dan ook dat de kommandant der Bandjersche expeditie spoedig in de gelegenheid gesteld wordt, de trouwe en brave troepen van wege den koning te beloonen.

De geboortedag van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden werd ook alhier met luister door de marine officieren herdacht; in het wel ingerigte huis van den gepasporteerden sergeant Stol had dit feest plaats; de algemeene opkomst der dames zette dit feest luister bij, de muzijk van het 13de bataillon inf. deed zich tot in den ochtend van den 16den Maart bij tusschenpoozen hooren, het scheen dat de Inlandsche bevolking nog nimmer zoo iets schoons had aanschouwd.

In den loop der maand Februarij liep hier een Chineesch vaartuig binnen, beladen met potten, neurenburgerwaar enz., zeker om alhier door ruilhandel als anderzins voordeel te behalen.

De vijanden, teruggeslagen tot in de gebergten of bosschen, schijnen wanhopig te worden; door armoede, honger en ellende gedreven, zijn zij genoodzaakt om in hunne eerste nooddruft te voorzien de rustige en ons toegedane kampongs te plunderen; hunne halstarrige aanvoerders schijnen evenwel nog niet tot onderwerping te neigen, vooral in den boven doesson, alwaar de eigenzinnige vorst Antasari zich steeds ophoudt bij den moordenaar van de bemanning der *Onrust*, Tommenggong Soera Patti, schijnt die wanhoop ten top gedreven. Waarschijnlijk onderrigt dat de Koetenieren in grooten getale in hun landschap zullen vallen om hen te tuchtigen, heeft dit hen de roekeloosheid doen begaan de ons bevriende hoofden van Doesson Ilir Kiaij Loera Wira Bongsa en Soeto Ana van Karan te bedreigen.

Een zendeling door den Resident naar den Boven-Doesson gezonden om den stand der zaken aldaar in oogenschouw te nemen, moet óf vermoord óf door de verraderlijke doessonners aangevallen zijn, althans het rakit (drijvend vlot) van een zijner ondergeschikten dreef de benting te Babeij van den Loera van Doesson Ilir voorbij, waarop de bloedige sporen van eene hevige worsteling zigtbaar waren. De berigten die Wira Bangsa gebragt werden bragten hem zoodanig in het naauw, dat hij eene toevlugt nam in onze versterking te Mengkatib. Latere tijdingen gaven aan dat de boven doessonners de benting te Telang in Karan van Soeto Ono ingesloten hadden; reeds op het vernemen van de vlugt van Loera Wira gaf de kommandant der troepen last dat Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* tot Mengkatib zoude opstoomen en aldaar de noodige maatregelen nemen. Den 3den Maart vertrok van de hoofdplaats de stoomer *Bali*, om, na de versterking van het Inlandsche hoofd Soeto Ono te Telang ontzet te hebben, de Barito hooger op te stoomen, om in verbinding met de Koetenieren den togt tegen de weerspannige Doessonners te ondersteunen, en nog wraak te nemen op die lafhartige en verraderlijke bevolking voor hun gepleegden moord op het stoomschip *Onrust*. De Mantelas, Thawe en Tehaij rivieren zullen worden afgesloten om bij het binnendringen der Koetenieren de vlugt der doessonners te beletten en hen alzoo geheel tot onderwerping te dwingen; men verwacht van deze gekombineerde manoeuvre een goed resultaat: een groote stap zal bij goede uitvoering gedaan zijn om den opstand geheel den nek in te slaan.

Z. M. stoomschipen *Suriname* en *Admiraal van Kinsbergen* wierpen in den loop der maand Februarij hun anker weder te Bandjermassing; de vorst van Passir die nimmer had gedacht, dat een vaartuig de rivier, van Passir zoude kunnen opkomen, stond hoogst verbaasd, toen hij onverwachts 2 oorlogsstoomers voor zijn dalem zag ankeren. Hij moet beloofd hebben bin-

nen korten tijd te Bandjer te verschijnen om aldaar door den Resident in zijn staat te worden erkend, en dien hoofdambtenaar de trouw aan het gouvernement te betuigen; achtereenvolgens werden de andere Oostkustrijkjes bezocht; de vorst van Tjenjal Menoengal-Bangkalaan kwam met de *Suriname* herwaarts en gaf de ondubbelzinnigste bewijzen van getrouwheid aan het Nederlandsch gezag aan den Resident te kennen. Men verwacht dat de goede ontvangst die deze vorst alhier geniet, de overigen zal nopen insgelijks te Bandjer te verschijnen; ook van deze zaak wordt veel goeds verwacht.

In het Zuidelijke gedeelte bleef ook alles rustig. De stoomsleeper *van Os* maakte met den gezaghebber te Sampit een togt op de Mandawe rivier; deze togt liep naar wensch af, ook van de Kapoeas en Kabaijan verneemt men van geene vijandelijkheden; de bevolking dier streken, verbitterd over den moord van het hoofd van Serat, zal ook een inval in den Boven-doesson wagen.

In het distrikt Amandit gewent de bevolking zich goed aan ons bestuur; evenals op andere plaatsen hield de vijand zich in het gebergte of de bosschen schuil en deed onze bevriende kampong-bewoners overlast door hen te plunderen, ja zelfs moorden te plegen.

Het berigt ter hoofdplaats in het begin van Februarij aangebragt, dat eene groote magt onder Demang Lehman de kampong Hangkinang bedreigde, scheen overdreven, althans de versterking die van de hoofdplaats onder den 1sten luit.-adj. Brinkgreve op Kondangan werd gedirigeerd en van daar uit in alle rigtingen patrouilleerde, had geene muitelingen ontmoet. Reeds voor dien tijd was eene troepenmagt onder den kapitein Vos uitgerukt om de insurgenten te tuchtigen, doch had evenmin die lafaards op het spoor kunnen komen.

Van uit Borabeij-ie maakte men in vereeniging met de kolonne onder Brinkgreve patrouilles, doch keerde even als de andere zonder vijandelijke ontmoetingen in hunne versterkingen terug. Na volbragte zending keerde de kolonne onder den 1sten luit.-adj Brinkgreve over Rantau en Martapoera ter hoofdplaatse terug.

Van uit Rantau maakte deze officier echter eerst in het distrikt Margasari verschillende togten. Bij een dier patrouilles in de rigting van de kampong Nior werden eenige muitelingen ontmoet; de overtogt over de Tapin-rivier werd onzen troepen hevig betwist en werden twee onzer soldaten ligt verwond; de onder-adj. H. F. Wijndels, die met eenige bajonetten in last had langs een omweg Nior te bereiken bezorgde den vijand één doode en twee gekwetsten; verschillende uitgezonden patrouilles vonden den vijand echter overal voor onze nadering gevlugt.

Te Martapoera bleef alles rustig. Inlandsche bevolkings-patrouilles dagelijks van daar uitgezonden, troffen enkele malen muitelingen aan, die echter op het naderen onzer benden vlugtten; enkele malen gelukte het hun eenige brandals in handen te krijgen. Even als in andere afdeelingen zijn de muitelingen aldaar verspreid en voortvlugtig en maken het soms onze rustige kampongsbewoners lastig door hunne strooperijen.

De kapitein van Vloten rukte op het vernemen, dat de muitelingen zich te Ambawang in de Riam Kiwa schuil hielden, van uit Martapoera derwaarts; onder Said Sambas moeten die insurgenten zich daar vereenigd hebben, doch men vermoedt dat het de vlugtelingen zijn, die uit de Riam Kanan door verschillende patrouilles zijn verjaagd; althans de kolonnes onder den luit. Stoecker, kapitein Benschop en adj. ondoffi. van Puffelen, die een gekombineerden togt deden, hadden geene vijanden ontmoet, of hen op verren afstand zien vlugten.

In het landschap Tanah-Laut blijft alles rustig, de bevolking keert dagelijks uit de bosschen weder en vestigt zich als rustige bewoners in vereenigde kampongs en de vijand is aldaar geheel verdreven.

In de afdeeling Amonthay gaan de zaken vooruit. Op het vernemen dat in de nabijheid oproerlingen zich vertoonen, worden zij onmiddelijk achtervolgd en nagezet.

Van uit Pringin werden eenige pogingen aangewend om de muitelingen, die zich te Toendakken moeten ophouden, te verdrijven, doch eene ondoorwaadbaar moeras, waarachter zij zich schuilhouden, belette zulks. Voor dit moeras kreeg eenmaal onze kolonne onder den luit. Jhr. van der Wijck één doode en twee geblesseerden. Van andere gidsen voorzien zal alsnu eene kolonne derwaarts moeten doordringen.

In Alleij wordt de rust steeds meer hersteld; de bevolking van Rantaran heeft den kommandant van Barabeyie gesmeekt aldaar ook eene versterking van ons te leggen, waartoe de Majoor kommandant der troepen zal overgaan. Even als in andere afdeelingen houden de insurgenten zich in het gebergte op, berooven en vermoorden de bewoners van de te ver van onze versterkingen afgelegene kampongs. Een patrouille onder den luit. Munters van uit Borabeij-ie tegen Mahong opgerukt en die zich in drie gedeelten had opgelost, was in de nabijheid der kampong Mahong met de vijanden slaags geweest, bloedsporen hadden aangetoond dat zij eenig verlies hadden geleden, doch onder gewoonte vlugtten de lafaards in het voor onze troepen ondoordringbaar terrein.

Het kamponghoofd van Platjon dat door de bende onder Joede Kirsi was aangevallen en wel uit wraak, omdat hij onze troepen bijstand bood, had deze bende met zijn volk afgeslagen, en hun één doode bezorgd; den romp voerde hij in triomf naar den kommandant van Barabeij-ie, die hem aanspoorde de bende van Joede Kirsi geheel te verslaan.

De hoop verlevendigt zich, dat de rust in de geheele afdeeling in betrekkelijk korten tijd zal terugkeeren; ons net van versterkingen moet dagelijks worden uitgebreid, om alzoo den vijand digter op de hielen te zitten, hem te verjagen en de ons goed gezinde bevolking te beschermen, eene troepenvermeerdering zoude wenschelijk zijn, vooral wanneer de hooge noodzakelijk wordt ingezien van het liggen van posten. Weldra zullen naar wij hopen de onvermoeide pogingen van den werkzamen en volhardenden majoor Verspijck worden bekroond, en zoo wij slechts terugzien op den stand van zaken van het vorige jaar, moet gezegd worden dat hij veel heeft gedaan om dit landschap te onderwerpen en de rust te doen wederkeeren.

Met de vorige mail arriveerde hier de Inl. Ceremoniemeester van Batavia. Men verwacht dat door zijn invloed de pangerang Hidaijat zich eerstdaags vrijwillig in onze handen zal overgeven.

Batavia. — Aan de hoofden van gewestelijk bestuur op en buiten Java is van regeringswege de navolgende cirkulaire gerigt:

„Dezelfde ramp, welke midden Java geteisterd heeft, trof ook verschillende gewesten in Nederland.

„In niet mindere mate dan hier, wekt de toestand der noodlijdenden daar een regtmatig gevoel van medelijden op. De nood is daar niet minder dringend dan op Java.

„Om daaraan te gemoet te komen wenscht de regering ook hier te lande de gelegenheid open te stellen tot voorziening in het lot der ongelukkige slagtoffers van den watersnood, die ons vaderland getroffen heeft.

„Uw Edg. wordt uitgenoodigd tot dat einde inteekeningslijsten te doen cirkuleren in het door u bestuurde gewest, en van de bijdragen opgaven te doen aan den direkteur van financien.

„Door de mededeeling van het vorenstaande voldoe ik aan ontvangen bevelen."

De Algemeene Secretaris,
(w. g.) A. LOUDON.

— Den 4den Maart jl. kwam het Lid in den Raad van Nederlandsch-Indie, belast met eene zending naar midden-Java, jhr. mr. H. C. van der Wijck, te Samarang aan.

Van de residentien Soerakarta, Kadoe en Bagelen ontving hij al dadelijk bij aankomst telegrafische berigten, welke van dien aard waren, dat alleen voor Bagelen eene dadelijke toezending van 5000 pikols kargarijst noodig voorkwam. Daartoe werden de noodige bevelen gegeven.

Den 5den werden ook van Banjoemaas berigten ontvangen, die bevredigend waren. De ramp daar was minder algemeen, dan in Bagelen.

Tot het kosteloos verstrekken van rijst had de resident van laatstgenoemd gewest niet behoeven over te gaan, maar wel die van Banjoemaas, alwaar eene talrijke stedelijke bevolking plotseling van hare middelen van bestaan was beroofd geworden. Bij de afzending van zijn laatsten telegram, deelde de resident echter mede, dat hij de verstrekkingen zoude verminderen om zoo spoedig doenlijk daarmede op te houden, doch de bevolking in de gelegenheid te stellen, door werk geld te verdienen.

Den 6den werd de reis vervolgd, en Magelang in den namiddag bereikt.

De ramp, welke de residentie Kadoe getroffen heeft, bepaalt zich tot de overstrooming van eenige dessa's en velden, gelegen onmiddelijk aan de oevers der door diepe ravijnen en valleijen stroomende rivieren en voorts tot aardstortingen. De ramp is dus lokaal, en heeft de welvaart der residentie in het algemeen niet aanmerkelijk benadeeld; alleen is een groot aantal bruggen weggeslagen. De voornaamste van deze laatsten zijn echter onbeschadigd gebleven.

Hetgeen in de Kadoe is geleden zal alzoo met betrekkelijk geringe middelen zijn te herstellen.

De reis van Magelang naar Poerworedjo werd in nog geene volle vijf uren per as afgelegd, ongerekend eenig oponthoud om het een en ander te bezigtigen, hetgeen het beste bewijs oplevert, dat de weg aldaar weder bruikbaar is, vermits onder de gunstigste omstandigheden voor bedoeld trajekt $3\frac{1}{2}$ uur noodig zijn.

In de residentie Kadoe waren twee nog al belangrijke noodbruggen geslagen, en eenige zware aardstortingen gedeeltelijk opgeruimd, of ten minsten doorgegraven. In Bagelen was van de kapitale brug over de Bogowonto, een landhoofd geheel, het andere voor een groot gedeelte onbeschadigd gebleven. Het dek van de brug was echter opgeligt en weggedreven, en een gedeelte van den weg achter de landhoofden vernield. De brug was weder van een zeer goed nooddek voorzien en de weg geheel hersteld. Ook hier hadden belangrijke aardstortingen den weg bedekt, doch waren bijkans geheel weder opgeruimd, en de baan tot haren vroegeren staat teruggebragt.

In beide residentien is met kracht gewerkt.

De aardstortingen zijn ontelbaar; bijkans geen heuvel is daarvan verschoond. Aanvankelijk moeten deze grooten schrik en verslagenheid onder de bevolking hebben te weeg gebragt, zoowel door de dadelijke ongelukken, welke daar door zijn veroorzaakt, als door het stremmen der kommunikatie.

Hoofden en bevolking zijn nu weder even kalm als vroeger, en tot hunne gewone werkzaamheden teruggekeerd.

Op den 22sten Februarij heeft behalve buitengewoon zware regen, ook nog een allerhevigste wind, gedurende den namiddag en avond gewaaid, waardoor vele inlandsche woningen en boomen, onder anderen ter hoofdplaats Poerworedjo, verscheidene zware tamarinde-boomen omvergevallen zijn. Volgens opgave van den gepensioneerden regent van Poerworedjo, zou de wind in het Noordoosten zijn begonnen en vervolgens door het Noorden en Westen, het geheele kompas zijn rondgegaan, even als dit bij cyklonen wordt waargenomen.

De hoofdplaats Poerworedjo heeft niets geleden; hier bestond echter, ten gevolge van het verbreken der gemeenschap gedurende eenige dagen, groote schaarschte aan levensmiddelen, welke echter dadelijk ophield, zoodra de wegen maar eenigzins bruikbaar waren.

De rijst kostte den 8sten Maart ter hoofdplaats Poerworedjo *f* 10,—, *f* 8,— en *f* 7,— koper de pikol, eerste, tweede en derde soort. De rijst is van Tagal over Samarang aangebragt.

De oorzaak der algemeene duurte van rijst ligt, volgens het oordeel der residenten van Kadoe en Bagelen voornamelijk in den uitvoer naar Djokjokarta, welke residentie reeds voor het invoeren der indigo-kultuur niet in hare eigene behoefte kon voorzien, hetgeen noodwendig nog verergerd is, nu op de verhuurde landerijen $^{2}/_{5}$ der sawa's aan de rijstkultuur wordt onttrokken.

Volgens berigt van den resident van Djokjokarta, is de rijst daar weder gedaald tot *f* 11,67 voor eerste en *f* 11,08 voor tweede soort, en bestond er geene vrees voor gebrek.

De resident van Bagelen heeft van 9 tot 22 Februarij slechts langs één enkelen weg den rijstuitvoer naar Djokjokarta doen konstateren, die bevonden werd niet minder dan 4267 pikols ter waarde van *f* 26,177,— te bedragen.

Den 9den Maart bezocht de kommissaris de hoofdplaats Koetoeardjo en de door den watersnood het meest geteisterde streken van dat regentschap en van Keboemen.

Niet ver van de hoofdplaats Koetoeradjo stroomt de rivier Djati en aan deze staat, in de rigting van West naar Oost op omstreeks een paal afstand benoorden den grooten weg eene rij lage heuvelen.

Het water had, het rivierbed verlatende, zich langs deze heuvelen een baan gebroken, en groote boomstammen, kleinhout en struiken medevoerende, zijn weg midden door den ingang genomen, die daardoor grootendeels werd verwoest. Alle woningen van hout, bamboe of atap lagen omver of waren medegesleept; alleen de steenen gebouwen, zooals de kontroleurs woning, die van den onder-kollekteur, van den adsistent bij de indigo-kultuur Stralendorff, zijn blijven staan, terwijl de hooger gelegen regents woning zeer weinig heeft geleden.

Veel menschen waren hier omgekomen; de vrouw van den onder kollekteur, beangst door de tegen het huis met geweld aandrijvende boomstammen, had dit in de groote, voor de ontvangst der landrenten bestemde geldkist zittende, met hare zes kinderen willen verlaten, doch bij het inklimmen van een der kinderen, kantelde de kist om, werden allen door den stroom medegesleept en slechts de moeder en één kind met moeite gered.

Het distriktshoofd verloor eene zijner bijvrouwen, zijne schoonmoeder, zijne zuster en zestien volgelingen.

Ook benoorden de zoo even bedoelde rij heuvelen had het water zich met geweld uitgestort en voornamelijk de distriktshoofdplaats Kemiri erg verwoest.

In deze streken waren zoo ver het oog konde reiken, de rijst- en indigo-velden met eene effen laag zand en slijk, ter dikte van een tot drie voeten overdekt, zoodat van het gewas dat daarop had gestaan, hoegenaamd niets meer was te zien.

Verder westelijk tot aan de rivier Gebang waren verscheidene groote streken lands verschoond gebleven, of slechts ligt overstroomd geweest; andere weder geheel met slijk overdekt en zelfs een gedeelte, dat voor de katastrophe nog uit moeras bestond, geheel aangevuld en met het overige terrein gelijk geworden.

De rivier Gebang was reeds buiten hare oevers getreden, en had voornamelijk de streek aan haren regter oever geteisterd.

Zware boomstammen van verscheidene voeten doorsnede lagen hier overal verspreid, de meesten tegen den grooten weg aan.

Ook hier hadden de dessa's veel geleden, en lagen bijkans alle woningen omver.

Het ergst is de ramp geweest benoorden den grooten weg en benoorden den met dezen evenwijdig loopenden weg over Kemeri naar Pitoeroe.

Deze beide wegen, die verscheidene voeten boven het omliggende terrein verheven waren, en daardoor twee dammen vormden, hebben de hevigheid van het water gestuit, zoodat de bezuiden gelegen dessa's en velden wel zijn overstroomd en met slib overdekt geworden, evenwel zonder groote verwoesting, zoodat daar nog veel huizen zijn blijven staan.

Tusschen de rivieren Djali en Gebang heeft de groote weg veel geleden. Er zijn groote gaten ingeslagen en de dijkjes langs den weg op vele plaatsen vernield.

Van de rivier Gebang af was de weg, hoezeer mede sterk beschadigd, in zoo ver hersteld, dat de passage voor rijtuigen weder mogelijk was.

Op sommige gedeelten had het slib zich zoo gelijkmatig nedergezet, dat het, droog wordende, weder eene effen en harde baan had gevormd.

Volgens de van de inlandsche hoofden ontvangen opgaven, waren in de regentschappen Poerworedjo, Koetoe-Ardjo en Keboemen 1040 menschen omgekomen, waaronder echter slechts 193 volwassen mannen, waarvan 99 onder Poerworedjo, waar de meeste menschen door aardstortingen het leven hebben verloren, terwijl voorts 848 buffels, 1090 runderen, en 83 paarden verdronken of vermist, 16,976 bouws rijstvelden, benevens 2170 bouws met indigo beplante velden en 586 bouws tegal-velden overstroomd, het plantsoen vernield, en 10141 woningen ingestort of door het water weggevoerd zijn.

Onder Ambal zijn bovendien nog 4482 bouws sawah's en 1633 tegal-velden, doch slechts 210 bouws indigo vernield.

De staat van zaken in die residentie is evenwel sedert aanmerkelijk verbeterd.

Alle rivieren, welke, uit het Ledoksche hoogland ontspringende, haren loop nemen in de rigting naar de Zuid-Bageleensche vlakte, zijn van lieverlede in water-afvoer verminderd en thans gevallen tot het normaal hoogwater peil van dit jaargetijde.

Dessa's gelegen benoorden den grooten postweg, die de vlakte van Zuid Bagelen in de rigting van het Oosten naar het Westen doorsnijdt, zijn dien ten gevolge begonnen droog te vallen. Men vindt reeds in onderscheidene dessa's de bevolking bezig met het oprigten van woningen. Inzonderheid zijn het die streken, waar de uit ligte materialen vervaardigde huizen slechts ingestort, doch niet door den stroom zijn medegevoerd, werwaarts men de bevolking het eerst ziet terugkeeren.

De door den grooten aandrang des waters en de vele afdrijvende boomstammen werkelijk geheel verwoeste dessa's zijn gelukkig weinige in getal. Wel ziet men ook daar reeds de mannen naar de plek hunner voormalige inwoning terugkeeren, doch is zulks meer om den stand van zaken op te nemen, of de vruchten van gespaard geblevene klapper-en andere boomen in te zamelen. De schrik en de aangerigte verwoesting zijn echter nog te groot en kan vooreerst op den wederopbouw dier dessa's niet worden gerekend.

Bezuiden den grooten postweg is het land nog in alle rigtingen overstroomd.

De Rawa Wawar, welker eenige uitwatering zeewaarts, de zoogenaamde Kali Lerreng, niet ruim genoeg is om met den gewenschten spoed al het toevoer-water uit de rivieren Djali, Gebang, Kedongtawon en Benor naar zee te ontlasten, is immer nog sterk gezwollen; hierin is eene groote belemmering gelegen voor de waterloozing in het algemeen, en meer in het bijzonder voor de zuidelijk gelegene dessa's.

Vermoedelijk draagt de afgevoerde massa slib, waardoor de bodem der rawa aanmerkelijk moet zijn verhoogd, ten koste natuurlijk van het inhouds-vermogen der eigentlijke Rawakom, zeer veel bij tot het trage afloopen van het water.

Groot is dan ook de vernieling in deze streek door het rawa-water veroorzaakt.

Heeft men al gelukkig daar minder te betreuren het verlies aan menschenlevens, doordien het water zich ongehinderd over eene wijde oppervlakte konde verspreiden, en hierdoor aan stroomsnelheid moest verliezen, de schade aan verlorene padi daar geleden, is des te aanzienlijker, en wordt de uitgestrektheid vernielde sawahs langs de boorden der rawa alleen op niet veel minder geschat dan op 8000 bouws.

Opmerkelijk was de houding der bevolking in de distrikten, die de kommissaris passeerde. Niets in haar uiterlijk voorkomen verried, dat haar nog onlangs zulks een zwaar onheil had getroffen.

De bezaar te Kemeri was druk bezocht door honderde, wel gekleede vrouwen en mannen, die even kalm en bedaard als gewoonlijk met hun handel bezig waren. Veel produkt werd van den bazaar afgevoerd, voornamelijk indigo voor de inlandsche markt en verfhout. Rijst was er niet te bekomen, maar wel veel Turksche tarwe, tegen den matigen prijs van 1 cent per stuk.

In de dessa's werden hier en daar de huizen weder opgerigt, veel menschen waren ook bezig om van de door de overstrooming aangevoerde groote boomstammen kano's te vervaardigen.

Geen enkele noodlijdende vertoonde zich of kwam om hulp te vragen.

De geheele bevolking der overstroomde dessa's die op omstreeks 9000 zielen wordt geschat, moet aanvankelijk in de boomen, en zoodra de stand van het water dit toeliet, naar de verschoond gebleven dessa's in het gebergte gevlugt zijn, waar nog een groot gedeelte aanwezig is doch vermoedelijk spoedig naar de dessa's zal terug keeren.

Niet onaanzienlijk, doch niet te schatten is het verlies der bevolking aan gonden en andere sieraden, aan welke zij het geld plagt te besteden, dat zij kon overhouden, en die door den stroom medegevoerd, in het slib bedolven en moeijelijk terug te vinden zijn.

Veel nadeeliger voor hare welvaart is het verlies aan vee, dat evenwel niet grooter schijnt te zijn, dan bij epizoötiën het geval is doch bovenal de vernieling van een zoo aanzienlijk gedeelte van den oogst.

De met slib overstroomde velden zijn volgens het oordeel der inlandsche hoofden bijzonder geschikt, om zoodra die genoegzaam zijn opgedroogd, zonder verdere bewerking met Turksche tarwe te worden beplant, die over vier maanden kan geoogst worden.

Reeds zijn maatregelen genomen, om in de afdeeling Wonosobo en de naburige residentien, hiervoor genoegzaam zaad op te koopen.

De groote rawas, die thans overstroomd zijn, kunnen in de droge moesson voor een groot gedeelte met padi beplant worden en een goeden oogst afwerpen.

Het zal dus vermoedelijk reeds veel helpen, zoo gedurende de eerste maanden, die de moeijelijkste zullen zijn, de bevolking in de gelegenheid wordt gesteld, geld te verdienen om zich van rijst te voorzien.

Tot dit einde zijn, zoo als hiervoren reeds is gemeld, 5000 pikols rijst te Samarang opgekocht, en zal getracht worden, de van Batavia naar Tjilatjap verzonden rijst, zoo spoedig doenlijk naar Keboemen te vervoeren.

Een geluk is het, dat in de afdeelingen Poerworedjo, Keboemen en Koetoeardjo, de sawahs, die verschoond zijn gebleven, een goeden oogst beloven, dat vele daarvan reeds genoegzaam tot rijpheid zijn gekomen, om te kunnen worden geoogst en dat de klapperboomen, die de bevolking ruime verdiensten [illegible] schijnen geleden te hebben.

Zeer moet geroemd worden de bereidvaardigheid der bevolking van al de streken, die niet door de ramp hebben geleden, om de [illegible]

bevolking, die heeft moeten vlugten, met huisvesting en voeding te helpen. Aan deze onderlinge hulp is het te danken, dat aanvankelijk nog geen nood of gebrek is te bespeuren.

Hoever echter de gevolgen van den ramp zich zullen uitstrekken, is vooralsnog moeijelijk te voorzien.

In sommige opzigten kunnen die ook weldadig genoemd worden door de meerdere vruchtbaarheid, die de velden zullen verkrijgen door het vruchtbare slib, waarmede zij zijn overdekt en de vermoedelijke ophooging der rawas, waardoor meer rijstvelden zullen worden gewonnen.

Te Pitiroe en Keboemen heeft de kommissaris de dessa-en hoogere hoofden doen bijeenkomen en het doel zijner komst doen bekend maken, de hulp der regering toegezegd, waar die noodig was, hen en de bevolking geprezen voor de wijze waarop zij zich tot dus ver gedragen hebben en hen voor de toekomst moed ingesproken en aangemaand eendragtig mede te werken, om de ramp te boven te komen.

Den 10 Maart, te 12 uur, is de kommissaris te Kedjowar Kidoel bij Banjoemaas aangekomen.

Bezoeki. — De kleine stoomboot, genaamd *Kraton*, die sedert eenige maanden geregeld tusschen Soerabaija en Bezoeki vaart, is onder een zwaren stortregen door hevigen Noordwesten wind bij het opstoomen van de reede, tegen het strand geslagen en aldaar gezonken.

De opvarenden en passagiers zijn gered, waarbij de fungerende havenmeester C. C. Smith zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt, zijnde bij des nachts om 2 uren met de kleine bij de haven in gebruik zijnde sloep door de zware branding naar boord geroeid, en is het hem gelukt die menschen aan wal te brengen.

De sloep van de *Kraton*, door den hevigen golfslag verbrijzeld zijnde, bezaten de opvarenden geen middel om van hun toestand aan wal kennis te geven, daar de afstand te ver was om te kunnen worden gehoord, en de duisternis belette van het land te zien, wat op zee gebeurde. Eerst tegen $^1/_2$1 uur gelukte het 2 inlandsche matrozen, zwemmende en door de branding voortgestuwd, het land te bereiken en van het plaats vindende ongeluk kennis te geven.

De *Kraton* had ditmaal eene lading manufakturen in, ter waarde van ƒ 70,000, —, benevens eenige preciosa's tot een bedrag van ƒ 20,000, —, bestemd voor Bezoeki en Sumanap. Zoo wel door het bereidvaardig hulpbetoon der inlandsche bevolking, als de ijverige bemoeijingen van den fungerenden havenmeester, is bijna de geheele lading, waaronder de diamanten en goudwerken, gered en in handen der eigenaren, hoewel zulks niet zonder veel moeite en inspanning bewerkstelligd is geworden, alzoo de boot tot bijna halverwege den schoorsteen des daags onder water ligt, en in dit jaargetijde de reede zeer onstuimig is.

BANJOEMAAS. — Aangaande de plaats gehad hebbende overstrooming in dit gewest kunnen wij thans door de ontvangst van meer volledige berigten het volgende melden:

Hoofdplaats Banjoemaas. 'S namiddags van den 22sten Februarij ll., te 5 uren, was de stand van de rivier Serajoe zeer hoog, 's avonds te 10 uren trad zij buiten hare oevers, terwijl reeds te 11 uren het water in de huizen der Europeanen, langs die rivier gelegen, drong.

Men hoopte elk oogenblik, dat het water zakken zou. Toen dit echter niet gebeurde, werd het onmogelijk de woningen te verlaten.

Enkele Europesche gezinnen hadden zich naar den regent begeven om hulp, en konden wegens het klimmende water niet meer van daar, in weerwil van de omstandigheid, dat de dalm van den regent het hoogste punt van de eigentlijke stad is.

Bij den stijgenden nood begaven zich duizende Javanen mede derwaarts, die, toen het water al hooger en hooger steeg, een toevlugt op de daken van den dalm zochten. Ook de Europeanen hadden midden in den nacht en onder stortregens de wijk genomen naar de daken; de bevolking was op hare woningen of in de boomen geklommen.

Het residentie-huis, het blokhuis, de kazerne der djajang sekars, het huis door den sekretaris bewoond en andere kleinere woningen zijn op één à anderhalve paal van de stad gelegen. Het water stond reeds des nachts te 3 uren vóór de residentie-woning en was een half uur later ook daar binnen, zoodat de resident, die men naar het schijnt, door het schielijk wassen van het water niet eerder heeft kunnen waarschuwen, met zijn gezin op den zolder van het residentie huis een toevlugt moest zoeken.

De opperwachtmeester der djajang sekars had, toen de stand van het water nog niet te hoog was, met zijn detachement en de paarden de wijk genomen naar het gebergte achter het residentiehuis.

Des morgens te 7½ uur, gelukte het den sekretaris zich met zijne vrouw, van het dak zijner woning, al zwemmende naar hetzelfde gebergte te redden.

De sekretaris zond onmiddelijk eene kleine praauw djoekong (uitgehoolde boomstam) als het eenige voorhandene middel, tot redding van den resident en diens familie, waarna al het mogelijke werd aangewend, om ook de anderen met praauwen te redden. Zulks kon echter niet anders dan zeer langzaam geschieden, zoowel omdat eene praauw minstens twee uren noodig had om van de stad naar het gebergte te komen en sommige praauwen daartoe acht uren hebben besteed, als omdat er slechts weinige praauwen aanwezig waren. Die van de overvaart waren weggeslagen en ongelukkig had de aannemer van de gouvernements transporten geene praauwen op de hoofdplaats.

De resident was eerst te 12 uren 's namiddags van den volgenden dag in veiligheid.

Zaturdag middag (23 Februarij) te 3 uur, kwam het water tot stilstand, maar daalde aanvankelijk zeer weinig, in 12 uur naauwelijks 3 voet.

Het water, dat soms in één uur vijf voet gerezen was, had eene schrikbarende hoogte bereikt. Op de wegen stond het op sommige plaatsen ter hoogte van 20 voet, in de huizen der Europeanen naar gelang der ligging van 6 tot 16 voeten. In het hoofdgebouw van het residentie huis stond ruim 8 voet water boven den beganen vloer.

De laatste Europesche familien kwamen des Zondags, 24 Februarij, 's morgens te 5 uren in het gebergte aan. Deze waren dus 30 uren in nood geweest. Allen waren zeer uitgeput. Gelukkig heeft het gedurende den 27sten Februarij onophoudelijk geregend. Anders zouden er onder de Europeanen ten gevolge der zonnehitte, waaraan zij blootgesteld zouden geweest zijn, ongetwijfeld slagtoffers gevallen zijn.

De toestand, waarin de bevolking in het algemeen, en de Europeanen in het bijzonder gedurende den nood verkeerden, gaat alle beschrijving te boven; de redding mag wonderdadig genoemd worden.

Zwakke vrouwen en hulpbehoevende kinderen, waaronder zuigelingen, hebben boven verwachting het gevaar, de vermoeijenissen en ontberingen doorgestaan. De vrouw van een tokohouder was weinige uren te voren bevallen en is met het pas geboren wicht behouden. Twee Javaansche vrouwen zijn op het dak van den regent bevallen, en in het leven gebleven.

De houding van den ouden regent van Banjoemaas was uitmuntend. Zijne bedaardheid verliet hem geen oogenblik.

De duizenden, die naar zijn dalm gevlugt waren, stelden op hem hunne hoop en vertrouwen. Daarom wilde hij, ofschoon hij zich veel vroeger had kunnen redden, zijn dalm niet verlaten, voor dat de anderen gered waren, omdat hij begreep, dat, zoo hij ware heengegaan, het vertrouwen verloren zou zijn en plaats gemaakt hebben voor wanhoop en ongeregeldheid. Eerst toen daarvoor geen vrees meer bestond, heeft ook hij zich verwijderd en zich naar de begraafplaats zijner familie, genaamd Dawoean begeven. Zijne hoog bejaarde moeder, die sedert lang zwaar ziek en bijna stervende was, is met hem den nood ontkomen, doch den 4den Maart overleden.

De meeste Europeanen bevonden zich aan den voet van het gebergte en waren in den nacht van 23 op 24 Februarij ten getale van cirka 60 mannen, vrouwen en kinderen, in eene kleine bamboezen woning opeengepakt, barrevoets, blootshoofds en allen slechts voorzien van een enkel, noodwendig kleedingstuk.

Het telegraaf-kantoor, gevestigd in twee kamers van de bijgebouwen van het residentie huis, was geheel onder water geweest en dus onbruikbaar, zelfs nog niet te naderen. Bovendien lag de kabel, die door de vlakte loopt en in 't gezigt was, op den grond.

Aangezien er geen voldoend voedsel was, werd in de naburige afdeelingen en distrikten rijst opgekocht en kon reeds den 25 Februarij aan ruim 2700 zielen voeding worden verstrekt.

De noodlijdende bevolking, door den regent geraamd op 12000 zielen, had toen reeds gedurende drie dagen geen voedsel genoten.

De rijstprijzen stegen aanvankelijk enorm, doch zoodra met de verstrekking begonnen was, daalden die onmiddelijk en waren spoedig tot nagenoeg het gewone peil terug gebragt.

De gevangenen, ten getale van 105, waren in den uitersten nood losgelaten, omdat zij anders zouden verdronken zijn. Velen hebben zich zelf later weder aangemeld of zijn opgevat; de meesten echter zijn nog zoek.

Hoewel het zoutpakhuis is behouden, is toch al het daarin aanwezige zout verloren gegaan; in de daaraan bestaande behoefte is evenwel voorzien.

Ook de voorraad indigo in de pakhuizen in een prooi der verwoesting geworden.

Evenals de inlandsche bevolking waren ook alle Europeanen van alles verstoken. Weldra echter werden van alle zijden bezendingen van de noodigste kleederen, van voeding en ververschingen ontvangen, en wel van de Europesche ingezetenen van Poerbolingo, Soekaradja, Kali-Bagor, Poerwokerto, Bandjar-Negara, Poerworedjo (Banjoemaas), Tilatjap, verder van Keboemen, Karanganjar, Poerworedjo (Bagelen), van de officieren van Gombong en zelfs van Tagal.

De wegen in de stad zijn versperd met boomen, ruïnen van huizen, pakhuizen, dood vee enz. Deze hindernissen zijn tegen de steenen huizen der Europeanen, op sommige plaatsen tot drie mans hoogte opgestuwd. De geheele vallei is overdekt met eene laag modder, die op sommige plaatsen 4 à 5 voeten dik is. De stank over deze geheele vallei was onuitstaanbaar, zoowel door den modder en duizende bedorven voorwerpen, als door de lijken van menschen en krengen van dieren.

Door arbeiders uit de omliggende distrikten werd aan de opruiming van een en ander met kracht gewerkt. Op de heuvels zijn loodsen opgeslagen, aanvankelijk ter beschutting gedurende den nacht van het van elders opgeroepen volk en later, wanneer dit gemist kon worden, tot huisvesting der noodlijdende bevolking.

Den 2den Maart is men begonnen met het opslaan van eene tijdelijke loods, voor kasernering der troeden uit het blokhuis.

De geredde bevolking heeft zich verspreid over de heuvelenrei, bezuiden de hoofdplaats.

Van zieken heeft men tot nog toe weinig gehoord, hetgeen te meer dankbaar vermeld wordt, omdat, evenals al het andere, ook de apotheek van den geneesheer geheel is verloren gegaan. Van Gombong en Tjilatjap zijn intusschen de hoogst noodige medicijnen ontvangen.

Het getal verloren menschenlevens is nog met geene mogelijkheid te bepalen.

Het blokhuis ter hoofdplaatse heeft bijna geheel onder water gestaan, ten gevolge waarvan o. a. alle ammunitie is verloren gegaan. Hier en daar is in de kampong een enkel huis blijven staan, doch alle de overige zijn of door den stroom medegesleept of tegen den grond geslagen en grootendeels onder den modder begraven. De bevolking zocht onder den modder naar de overblijfselen van het weinige, dat zij heeft bezeten, hetgeen maakte, dat niemand nog gehoor wilde geven aan de oproeping van den resident om tegen betaling van ƒ0,20 daags te werken. Vele goederen zijn naar zee gedreven. Alle huisraad is, zoo niet weg, dan toch bedorven; linnen, enz. is geheel of ten deele in den modder verstikt.

Eene kommissie, bestaande uit de adsistent-residenten van Beest Holle en Phitsinger, is belast met de uitdeeling onder de behoeftige Europesche gemeente der residentie Banjoemaas, voorloopig van ƒ8,000, door partikuliere liefdadigheid te Batavia bijeengebragt en toegezonden door het lid in den raad van Nederlandsch-Indie, belast met eene zending naar Midden Java. Den 7den Maart jl. was door die kommissie eene som van ƒ5000 aan de bedoelde Europeanen uitgekeerd, waarbij zij als maatstaf aannam ƒ 100 voor elk hoofd van een gezin, ƒ 50 voor elke gehuwde of inwonende vrouw en ƒ 25 voor elk kind.

De voorraad rijst zal meer dan waarschijnlijk voldoende zijn tot den nieuwen oogst, en van het te velde staande padigewas schijnt genoeg gespaard te zijn gebleven om in de behoefte te voorzien.

Madioen (5 Maart). — In het distrikt Gendingan zijn 30 dessa's met 587 woningen, langs de Solo-rivier gelegen, min of meer door den hoogen waterstand van den 23sten tot den 27sten Februarij jl. overstroomd; 36 woningen zijn weggedreven, terwijl 132 bouws met padi en 75 bouws met andere gewassen beplante velden onder water hebben gestaan.

Het gewas van de sawahs kan voor de helft en het overige als geheel verloren worden beschouwd.

Behalve eenig pluimvee is slechts één paard verdronken.

De door het hooge water tijdelijk naar andere plaatsen vertrokken inlanders zijn reeds naar hunne thans van water bevrijde dessa's teruggekeerd.

Ter hoofdplaats Ngawi hebben ook 168 op laag terrein staande inlandsche woningen onder water gestaan, waardoor evenwel geen verliezen van belang zijn geleden.

Lampongsche distrikten. — In den avond van Zaturdag den 2den dezer cirka te 10 uren, ontstond er brand in de bamboezen, met alang-alang en atap gedekte loods, waaronder gouvernements houtwerken opgestapeld lagen.

Het dak van deze loods, grenzende aan dat van het pakhuis, de geldkamer en de loods, gebezigd tot bewaarplaats van karren, kruiwagens en waar men balken tot planken voor de nieuwe brug verzaagde, zoo werd het dak van de laatst bedoelde loods door het vuur dan ook niet gespaard.

Bij eene windstilte slaagde men er in, om den brand te blusschen, waardoor het residentie-kantoor, pakhuis en geldkamer, waar men intusschen alles had uitgedragen, werden behouden.

Tot blussching van den brand en redding van goederen en gelden hebben ambtenaren, officieren, soldaten, Boeginezen en Maleijers, hunne krachtdadige hulp verleend, omdat een ieder de overtuiging had, dat de geringste wind uit het Westen den brand zou aanwakkeren, het societeits-gebouw en de niet ver van hetzelve verwijderde bamboezen woningen van Boeginesche en Palembangsche handelaren niet zou hebben gespaard.

Een den 5den ingesteld onderzoek omtrent de oorzaak van het onheil heeft tot de ontdekking geleid, dat twee dwangarbeiders, welke aan den ingenieur van de burgerlijke openbare werken waren afgestaan om balken tot planken te verzagen, op de werkplaats hadden gekookt en bij het verlaten daarvan te vijf uren het vuur niet naar behooren hadden gebluscht.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija. 8 Maart. In uw geacht blad van den 21 sten Januarij jl No 17 komt voor dat men met belangstelling den afloop te gemoet ziet, op welke wijze het vonnis geëxekuteerd zal worden, geslagen tegen den korporaal N. N. wegens overtreding van het zegelregt enz. Voor zoo verre mij is ter oore gekomen, is deze zaak thans afgeloopen op de navolgende wijze. Door een buitengewonen deurwaarder is de gevonniste korporaal bij den militairen kommandant in loco opgeëischt, om bij nonbetaling drie dagen gevangenis te ondergaan; de in aktiviteit zijnde militair zou als nu beschouwd worden tijdelijk civiel te zijn en heeft die straf daarop in een militair arrest ondergaan.

Samarang, 15 Maart. — Wederom ontvingen wij het volgende ter opname:

Tweede verslag der door de respektive Wijkmeesters en anderen, op het Residentie-kantoor afgedragen liefdegiften ten behoeve der noodlijdenden in de Residentien Soerakarta, Bagelen en Banjoemaas.

Volgens het eerste verslag was ontvangen, boven en behalve 2000 pikols rijst, aan geld. . . ƒ 7,868,25

Sedert kwam nog binnen:

Van de Chinezen.	»	1200.—
» » Arabieren	»	757.—
» » Maleijers	»	74.—
» Wijk Lett. A.	»	470,50
» » » B.	»	157,—
» » » F.	»	833,—
» » » E. (nader)	»	10,—
Van de Handels-Vereeniging ter doorzending, eene missive aan Resident van Soerakarta moetende inhouden	»	6,600,—
Idem idem Banjoemaas	»	3,350.—
Idem idem Bagelen	»	2,510,—
Idem idem Kadoe.	»	850,—
Idem idem Djokjakarta	»	850,—
Totaal 2000 pikols rijst en	ƒ	25,529,75

Van de ingezamelde gelden zijn de laatste 5 posten onverwijld per post verzonden zoomede ƒ 2000.— per storting bewijs aan den Resident van Banjoemaas; van de in het eerste verslag vermelde kleederen enz. welke bereids zijn geëxpedieerd naar Bagelen en Soerakarta is betaald de som van ƒ 3,336,93, terwijl de resterende ƒ 2,832,82 zijn gestort in 's Lands Kas en gesteld ter beschikking van het Lid in den Raad van Indie, belast met eene zending naar centraal Java, Jhr. Mr. H. van der Wijck. (*Sam. Adv .bl.*)

Soerabaija, 12 Maart. Op het oogenblik zijn hier slechts *drie* geneesheeren met de uitgebreide dienst belast. Het getal personen die op geneeskundige behandeling kunnen aanspraak maken kan men gering genomen, stellen als volgt:

11 kampagnien inft. sterk ± » » »	1430	personen.
veld en vesting artillerie » » » »	330	»
sappeurs » » » » » »	400	»
militaire huis van arrest » » » »	280	»
kettinggangers » » » » » »	600	»
inl. werklieden bij de genie » » » »	100	»
1/6 van deze sterkte aantenemen voor vrouwen, kinderen en bedienden der militairen » } » »	470	»
ambtenaren, gepensioneerden, burgers, enz.	40	»
is Totaal	4330.	»

Nemen wij nu aan dat slechts 15 % van dat getal onder geneeskundige behandeling is, zoo bedraagt zulks 503 of voor ieder geneesheer ± 167 lijders per dag. Aangenomen dat voor het bezoek, onderzoek enz. voor elk lijder slechts 5 *minuten* vereischt worden, dan hebben deze geneesheeren 14 *uren* daags onafgebroken noodig om hunne gewone patienten te behandelen. Bezoeken te Banjoebiroe, extra voorvallen hetzij in of buiten het hospitaal zijn hieronder nog niet begrepen, en hoe zal het moeten gaan wanneer een dezer geneesheeren zelf ziek wordt? Men vermeent dat het in het belang der lijders alsmede ook der H. H. Doctoren is, dat het geneeskundig personeel hier spoedig vermeerderd wordt.

(*Oost-post.*)

Pasoeroean, 13 Maart. Gisteren morgen had in den Dalem van den Regent alhier met de gebruikelijke plegtigheid plaats, de overgave van het Bestuur door den Resident Steinmetz aan den Heer C. N. H. van Lawick van Pabst, sekretaris dezer Residentie, die het aanvaard heeft tot de komst van den nieuw benoemden Resident van Pasoeroean, de Heer H. A. van der Poel. De aanspraken bij die gelegenheid gehouden, zoowel door onzen aftredenden Resident als door den Heer van Lawick van Pabst, waren roerend en maakten op al de aanwezigen een diepen indruk; smartelijk was bij een ieder de gedachte, dat zij den regtschapen door allen zoo hoog geachten man welligt voor het laatst de hand drukten. Eene goede wending gaf aan dit treurig oogenblik, het gaan van den Dalem naar de Societeit de Harmonie, alwaar men zich alweder vereenigde om op het plein voor het gebouw een waringinboom te planten als een blijvend aandenken aan den Heer Steinmetz, den oprigter dezer Societeit, die eerst als president en later als Beschermheer zooveel heeft bijgedragen tot haar bloei en vooruitgang.

De toasten bij die gelegenheid gedronken doelden op scheiden maar herdenken en waren gewijd aan vriendschap en harmonie, terwijl menig glas champagne op de voortduring daarvan geledigd werd.

Het vertrek van den Heer Steinmetz van hier is op morgen bepaald. (*Pas. N. en Adv. bl.*)

BELGIË.

Brussel 15 Januarij. Men verhaalt eene merkwaardige anekdote omtrent den heer Carvalho de Moraës, gezant van Brazilie alhier, die, gelijk men zich zal herinneren, den oudejaarsavond aan de gevolgen eener beroerte onmiddelijk overleden is. In den voormiddag van den 31 December namelijk, begaf de heer de Moraës zich naar zijn bankier, om van hem eene som van 30,000 fr. in ontvangst te nemen. De bankier, die niets minder dan een agent van het huis Rothschild was, spoedde zich om aan het verlangen van zijn cliënt te voldoen, maar zijne rekeningen of reeds gesloten, of op het punt zijnde voor de dienst van 1860 afgesloten te worden, verzocht hij den diplomaat zijne quitantie later te dagteekenen; deze bewilligde en teekende eene quitantie van 1 Jan. 1861. Inmiddels bezweek de heer Moraes, gelijk hierboven gemeld is, in den avond van den 31 Dec., zoodat het scheen, dat hij den dag na zijn dood 30,000 fr. bij zijn bankier had geligt. — Het is intusschen zeer gelukkig, als dergelijke gebeurtenissen onder eerlijke lieden plaats vinden.

— Een meubelfabriekant in de Rue-Neuve Pachéco alhier, de heer Boisseau, vond dezer dagen, bij het herstellen van een ouden sekretaire, hetgeen hem wegens eene verhuizing was opgedragen, eene portefeuille vol bankbiljetten. Onmiddelijk en zonder zelfs het bedrag te tellen, spoedde hij er zich mede naar de dame, aan wie de sekretaire toebehoorde. Deze was natuurlijk uitermate verheugd, daar zij reeds had geloofd, dat de portefeuille bij het verhuizen was verloren geraakt. Even natuurlijk was het, dat zij den eerlijken vinder naar waarde wilde beloonen; zij zeide hem dan ook, dat zij hem geen geld kon aanbieden, evenals aan een eenvoudig werkman; dat zij hem evenmin een glas wijn kon presenteren, omdat zij-zelve dien nooit dronk, doch . . . . dat zij hem beloofde, elken avond hem in haar gebed te zullen gedenken.

ENGELAND.

De afscheiding der americaansche slavenhoudende staten van de Unie is van 't grootste gewigt, niet alleen als kwestie die de americaansche republiek aangaat, maar ook voor andere landen. De industrie en de handel van Grootbrittanië en zijne koloniën hebben bij dit vraagstuk groot belang. Twee derde ongeveer van de katoen, die wij voor onze manufakturen in dit land noodig hebben, werd tot dusverre van America verkregen, en bijgevolg zal de een of andere storing van onzen handel, waarmeê de tegenwoordige krisis ons dreigt, ongelukkige uitwerkselen hebben. Om dit dreigend gevaar af te wenden, zijn op verschillende meetings onderscheidene voorstellen gedaan. Als onze katoenaanvoer door de een of andere oorzaak niet kan plaats hebben uit de streek, vanwaar wij die tot hiertoe ontvingen, moet men andere streken opzoeken, die ons het ontbrekende verschaffen. Maar hoe deze wenschelijke oogmerken bereikt? De moeijelijkheid bestaat niet in verschil omtrent het doel, waartoe te geraken, maar in het kiezen der middelen, om dat doel te bereiken. Lord John Russell heeft de hulp van het Gouvernement aan de katoenheeren van Manchester toegezegd, door aan te bieden van onze konsuls onmiddelijke opgaven te bekomen van de hoeveelheid die op eenmaal van andere landen kan worden verkregen. Dit is een soort van hulp die het gouvernement met voordeel aan alle belanghebbenden kan verleenen, maar zal de beweging gevolgenrijk zijn, dan moet het gouvernement zich daarbuiten houden. Een lid van het Parlement heeft voorgeslagen, dat het gouvernement den invoer van Chinezen in Australië zou begunstigen. »'t Zou zeer gemakkelijk wezen, » zei de heer Bazley, » dat 250,000 Chinezen met hunne familiën, misschien een millioen menschen, in een betrekkelijk korten tijd van 't chinesche rijk naar onze bezittingen in Australië werden overgebragt, en in den loop van twee of drie jaren konden wij een katoenoogst hebben van 2,000,000 balen per jaar."

De americaansche handel mag niet afgebroken worden. De aandacht is nu eenmaal op de mogelijkheid van zulk een krisis gevestigd, en het nemen van maatregelen om een toekomstigen aanvoer te bekomen uit andere streken, mag niet langer verwaarloosd worden. Wij wijzen daartoe op Indië en Australië. De hoop der fabrikanten is thans hoofdzakelijk gerigt op Indië om gemakkelijk te begrijpen redenen, maar of Australië inderdaad geschikt mag genoemd worden voor de katoenteelt en het transito niet te kampen zal hebben met onoverkomelijke bezwaren, is een andere vraag.

— In Londen verslindt alleen de prostitutie 200 millioen £ jaarlijks, waarvan bijna 400,000 personen bestaan. Over dat onderwerp is een werk uitgekomen van den heer Acton, waarin wordt bewezen, dat in deze stad het lot der vrouwen van de volksklasse verre beneden dat der publieke vrouwen is, die, zoo leest men in dat geschrift, dikwerf goede huwelijken doen, wanneer zij eenige gelden hebben opgezameld.

Een ander werk: » De Engelschen, Londen en Engeland", behelst nopens de publieke vrouwen te Londen de volgende statistiek:

In 1767 75,000; in 1890 80,000; in 1820 100,000; in 1830 120,000; in 1841 160,000; in 1851 200,000; in 1860 220,000.

In de overige steden van het rijk is de verhouding dezelfde. De meeste dier ongelukkigen worden niet ouder dan 24 jaar. Betreffende de zedeloosheid in de Engelsche steden en op het land, vindt men merkwaardige bijzonderheden in het werk van den heer Kervigan » Engeland zoo als het is".

— Het *Mechanics Magazine* raamt het bedrag der gouden Britsche munt, welke thans in het Vereenigd Koningrijk in cirkulatie is, op £ 100, 000, 000, zoodat, wanneer dit bedrag over alle bewoners van Groot-Brittannië, die men globaal op 30, 000, 000 kan tellen, gelijkelijk werd verdeeld, ieder inwoner £ 3. 6. s, 8 d. zou ontvangen. De stukken zilveren munt worden door hetzelfde blad, volgens officiële opgaven van den muntmeester, aldus opgegeven: kroonen 2, 320, 027; halve kroonen 37, 516, 343; guldens 10, 000, 000; shillings 112, 554, 106; sixpences 76, 132, 578; fourpences 20, 142, 034; threepences 7, 572, 437, makende een totaal van 226, 237, 525 stukken. Eindelijk worden de stukken koperen munt (pence, halfpence en farthings) opgegeven als bedragende niet minder dan 500, 000,000, wegende meer dan 6000 ton.

FRANKRIJK.

Toen de hertog van Malakoff op den 2den Januarij de civiele en militaire autoriteiten van Algiers ontving, was ook de Napelsche, konsul de vertegenwoordiger van koning Frans II, tegenwoordig. De hertog sprak met hem over het beleg van Gaëta, en de konsul gaf te kennen, dat men daar voor en tegen het regt streed. De hertog riep daarop uit: »O, het is te betreuren, dat de koning niet twee maanden vroeger te paard is gestegen!" Hierop wendde hij zich naar den kant, waar al de konsuls stonden, en zeide: » Ja, mijne heeren, het is eene schande, wat daar voorvalt. Ook ik heb mij met de politiek bezig gehouden en doe het nog, maar ik moet bekennen, dat ik van de tegenwoordige niets begrijp".

— Alexander Dumas wordt eerstdaags te Parijs verwacht; hij doet afstand van zijn titel van napolitaansch burger en komt in Frankrijk ten eenenmale ontdaan van de begoocheling, waarmede hij dien garibaldischen veldtogt ondernam. De Napolitanen zijn ondankbaar tegen dengene die » hen van de bourbonsche dynastie heeft verlost. Men zegt dat de romanschrijver, om zich te troosten, naar China zal vertrekken.

— Een inwoner van Courbevoie, 69 jaren oud, had een hond, waaraan hij sedert lang zeer gehecht was. Hij had een nieuwe woning betrokken, waarachter een kleine tuin was gelegen. De hond, rondspringende, als wilde hij bezit van het nieuwe erf nemen, stortte in een put, die zich in den tuin bevond en welks rand bijna met den grond gelijk was. Op het angstig gehuil van het dier schoot zijn oude meester toe, en wilde het redden. Hij liet zich een touw onder de armen vastmaken en in den put aflaten. Het gelukte hem den hond te vatten. Hij gaf het afgesproken sein, en men haalde hem omhoog. Op twee derde der diepte brak het touw en de ongelukkige grijsaard stortte met zijn hond weder in de diepte, waaruit beide niet dan met groote moeite eerst een uur later levenloos werden opgehaald.

ITALIE.

Omtrent den stand van zaken te Gaëta kunnen wij het volgende mededeelen:

Sommigen meenen dat, na 't vertrek der fransche vloot, de belegerden in dezelfde positie zijn, als voor admiraal Tinan voor de stad ankerde. Juist het tegendeel. De bescherming door Frankrijk aan koning Frans II verleend, stelde hem in staat het garnizoen voor drie maanden te provianderen, aan den zeekant batterijen op te werpen, van fransche en oostenrijksche ingenieurs den besten raad in te winnen, en de Napolitanen terug te zenden en door oostenrijksche en zwitsersche soldaten te vervangen. De verlenging der fransche bescherming gaf den koning en der koningin van Gaëta tijd om treurige brieven aan alle hoven van Europa te schrijven, en hunne sympathie op te wekken door de schildering van hun ellendigen toestand (zoo ongeveer gelijk aan dien der inwoners van Palermo, toen koning Frans beval die stad te bombarderen). De fransche bescherming begunstigde anarchie en verwarring op Sicilië en het vasteland. De reaktionairen kregen moed en de paus had gelegenheid zijne rooverbenden in de Abruzzen te zenden, met Antonelli als gids. Daarom is het onjuist te zeggen, dat het terugtrekken der fransche vloot de belegerden weer in hun oorspronkelijken staat verplaatst. Had Admiraal Pesano kunnen handelen toen de landmagt Gaëta aantastte, dan zou de stad in 24 uren gevallen zijn. Nu is de zaak anders, en ik denk dat koning Frans ten minste een maand tegenstand kan bieden.

De vrienden van Italie moeten niet teleurgesteld zijn, als zij niet onmiddelijk den val van Gaëta vernemen. De zeemagt kan alleen handelen bij gunstigen wind, wijl er maar één plaats in de baai is, waar het eskader is beveiligd voor de laatstelijk opgerigte batterijen aan de kust. De russische oorlog heeft bewezen, wat goede versterkingen tegen houten schepen vermogen. Het innemen van de stad aan de landzijde is even moeijelijk als Sebastopol. Het garnizoen bestaat uit 8000 uitgelezen mannen, bijna allen vreemdelingen.

De diplomatieke zendelingen, die kortelings van Rome naar Gaëta zijn vertrokken om Frans II te begroeten op zijn verjaardag, zijn naar Rome teruggekeerd, Pius IX heeft Frans II zijn zegen en andere pauselijke verzekeringen en giften gezonden. De spaansche gezant blijft met den koning te Gaeta,

Te Parijs spreekt men van een brief door de jonge koningin van Napels te Gaëta aan de keizerin van Frankrijk gerigt. Deze brief wordt gezegd grooten indruk in de Tuilerien te hebben veroorzaakt; de koningin verklaart dat zij bereid is, zoowel als naar echgenoot, in die plaats te sterven, indien haar bloed er toe kan bijdragen om in de toekomst het monarchaal beginsel te redden.

(*Home News.*)

DENEMARKEN.

Kopelhagen, 17 Januarij. Een koninklijk besluit behelst de ligting van 8700 zeelieden uit Denemarken en Sleeswijk. Een adres, door alle leden van de Landthings en Volksthings geteekend, ligt ter verdere teekening op publieke plaatsen. Dit adres behelst een verzoek aan zijne majesteit om elke poging van buiten te weerstaan ter interventie in de inwendige aangelegenheden van Denemarken, en verzoekt ook zijne majesteit om de deensche nationaliteit in het hertogdom Sleeswijk niet prijs te geven.

22 Januarij. De minister van marine heeft de uitrusting van een eskader van 22 stoombooten bevolen met inbegrip van kanonneer- en mortierbooten. Een reserve van 890 zeelieden moet op den 1sten Maart verzameld zijn. Een groote volksvergadering is te Odensee gehouden, waar besloten werd tot het rigten van adressen tot den koning, voor de geheele uitsluiting van Holstein en Lauenburg van het vereenigd rijk.

23 Januarij. De minister van marine heeft bekend gemaakt, dat een zeker aantal koopvaardijkapiteins bij de marine kan overgaan, indien zij een kursus bijwonen in een gouvernementsinrigting, die in 't begin van Februarij geopend zal worden.

Uit Kopenhage schrijft men: Alles ziet hier zeer oorlogzuchtig uit; men bereidt alles voor wat een vrij volk doen kan, wanneer zijne grenzen bedreigd worden door den inval van een vreemd leger. Onze beide wetgevende kamers, thans in de hoofdstad vergaderd, zoowel als de openbare meening, ondersteunen het gouvernement in de maatregelen van verdediging die het neemt. Op denzelfden dag dat de rede des konings van Pruissen bij de opening der kamers te Kopenhage bekend werd, gaf de heer Hall, de president van den Staatsraad, daarvan den koning kennis, die onmiddelijk den raad van State zamenriep, om te beraadslagen over de wijze van verdediging des lands. Alle door den minister van oorlog voorgestelde maatregelen werden besproken en gedurende de zitting aangenomen; sints lang was er in dien raad zooveel eenstemmigheid niet. Het leger wordt onmiddelijk aanmerkelijk vermeerderd, al de met verlof zijnde manschappen terug geroepen; de deensche kavallerie op voet van oorlog gebragt, en de infanterie met gegroefde geweren gewapend; elk landelijk distrikt moet een zeker aantal paarden voor de artillerie suppleren; de hertogdommen-zelve moeten een buitengewone kontributie opbrengen om gezamentlijk met Denemarken de oorlogskosten te betalen. Iedereen wacht nu gespannen af, of Pruissen en de Duitsche Bond hunne ontwerpen zullen ten uitvoer leggen.

(*Home News.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR
Maart	10	Nederlandsch	Bilderdijk	M. C. Losschen	Amsterdam	24 Nov.	Batavia met 15 passagiers
"	13	Russisch	Bajodia	Kommandant Meijdel.	Batavia	13 Maart	Rusland
"	—	"	Djigitt,	" Korniloff	"	13 "	"
"	—	"	Woevodei	" Matverff.	"	13 "	"
"	16	Engelsch	J. C. Ross	R. Ballard	Kokos Eilanden	7 "	Batavia de heer Ross en familie
"	—	"	Sultana	A. Sharp	Londen	25 Nov.	Hongkong
"	—	"	Robin Hood	G. Cobb	"	22 Dec.	"
"	—	Amerikaansch	Coringa	C. Ward	Batavia	25 Maart	Calcutta
"	—	Nederlandsch	Amerika	J. F. Meerman	Banjoewangi	28 Jan.	Batavia
"	—	Amerikaansch	Elo se	William Miller.	Shanghae	24 Febr.	Cowes
"	—	Nederlandsch	Cornelis Gips	van Rijn van Alkemade	Cardiff	25 Nov.	Hongkong
"	17	Deensch	Zanzibar	T. Matthiessen	"	20 "	"
"	—	"	Coroline	F. Matthiessen	Macao	5 Maart	Hamburg
"	—	Ned. Indisch	Sectan Iskander	L. G. Kloppenburg	Batavia	15 "	Padang

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
Maart	16	Nederlandsch	schip	Christina Helena	C. Tjebbes	Amsterdam	25 Nov.	Haager & Schuurman.
"	—	Ned. Indisch	brik	Tartar	Tan Ingpan	Pecalongan	4 Maart	Gezagvoerder.
"	17	Nederlandsch	bark	Alcijone	H. C. Hancke	Amsterdam	24 Nov.	Busing, Schröder & Co.
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Banda	J. C. Bierings	Pontianak	14 Maart	W. Cores de Vries.
"	—	Hanov.	bark	Esperance	H. A. Teijen Jr.	Bombaij	6 Febr.	E. Moormann & Co.
"	—	Engelsch.	brik	J. C. Ross	R. Ballard	Cocos Eiland,	7 Maart	Wilson & Co.
"	18	Gouvernement	stooms.	Hertog Bernard	J. J. H. Stolte	Amsterdam	29 Oct.	
"	—	Nederlandsch	bark	Wilhelmine Lucia	D. B. Nolles	"	— "	B. Kopersmit & Co.
"	—	"	brik	Amerika.	J. T. Meermans	Banjoewangie	28 Jan.	Haager & Schuurman.
"	—	"	bark	Alblasserdam	J. 't. Hoen	Singapore	11 Maart	Maclaine, Watson & Co.
"	—	Z. M.	stooms.	Ardjoeno kapt. t/z.	J. H. K. v. Hasselt	Straat Sunda		
"	—	Ned. Indisch	schoener	Apie Maas	Lim Tjat Tjoe	Muntok	3 Maart	B. J. Jacobs.
"	—	Zweedsch	brik	Prins Oscar	C. A. Hortzell	Kaap de G. Hoop	30 Jan.	
"	19	Hamburg.	bark	Neptun	L. H. Voss	Sijdneij	2 Febr.	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	20	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	W. A. J. Kuller	Soerabaija	16 Maart	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	17	Nederlandsch	bark	Johanna Maria	L. J. Wilhelmis	Nederland
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis.	Singapore
"	—	"	"	Padang	A. Guijot	"
"	—	"	"	Prins van Oranje	J. Prins	Samarang en Soerabaija
"	—	Nederlandsch	bark	Helena Louisa,	M. J. Meijer	" en "
"	—	Fransch	schip	Bon Père	L. Bourat	Montevideo
"	18	Hamburg	bark	George en Henry,	J. Peters	Soerabaija

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Alida Maria.	J. de Vries.	Tjilatjap	Haager & Schuurman.
"	schip	Burgemeester Hoffman*	T. de Wit		van Ommeren, Rueb & Co.
"	brik	H. Willebrordus*	T. Kleve	Singapore	"
"	schip	Doggersbank*	T. Mammes	Soerabaija	J. Cezard & Co.
"	"	Chistina en Jannette	N. Rademaker	Nederland	G. Buijs & Co.
"	"	Jason	J. H. Lammerts van Bueren.		Reijnst & Vinju.
"	"	Souburg*	M. W. Zwart		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	bark	Nijverheid	Bonjer		"
"	"	Aletta Augusta	J. A. Tenholt	Amsterdam.	"
"	"	Paul Johan	A. Kooij		"
"	"	Alblasserdam	J. 't Hoen		Maclaine, Watson & Co.
"	"	Gouv. Gen. Duijmaer van Twist*.	C. E. Hoeksma		Hunter, Houghton & Co.
"	"	Bilderdijk*	M. Loschen		Morgan, Melbourn & Co.
"	"	Beatrix*	van der Wijck	Nederland via Tjilatjap	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	"	A. R. Falck	D. van Duivenbode	Samarang en Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	Wilhelmina Lucia*	D. B. Nolles		"
Ned. Indisch	brik	Kaliemaas*	Sech Boegies	Palembang	Buijs, Jacobsen & Co.
"	bark	Hairol Barie*	Sech Arfan	Samarang	"
"	schip	Padang Pandjang*	P. Snijder	Padang	Lim Hoa.
"	brik	Cheribon Packet*	W. F. Massingham		Pandel & Stiehaus.
"	"	Jeannette Maria*	A. Kuipers	Samarang	P. Landberg & Zoon.
Engelsch	schip	Victoria*	Torss,		Hunter, Houghton & Co.
"	"	Christopher Newton*	Menzies	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
"	brik	J. C. Ross*	Ballard	Cocos Eilanden	Wilson & Co.
Deensch	bark	Friedrich*	C. H. Gedt	Singapore	Martin, Dyce & Co.
Zweedsch	"	G. B. Carr*	John v. Windrufva		J. Cezard & Co.
"	"	Cleopatra*	Dannberg		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Hamburg	"	Magdalena *	Hinrichon		"
Oldenburg	"	Gottorp *	R. Bergfeldt		E. Moormann & Co.
Hanov.	"	Esperance*	H. A. Teijen Jr.		"
Pruiss.	schip	Ferdinand Bramm*	Voss	Soerabaija	Busing, Schröder & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
Maart	8	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Batavia
"	—	"	"	Java	H. T. Bernoster	Lassem
"	11	"	bark	Amanatool Barie	S. Becutook	Panarockan
"	—	"	stoomb.	Ambon	W. Vogel	Batavia via Samarang
"	—	Nederlandsch	bark	Jannetje	Lupcke	Batavia

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	8	Nederlandsch	bark	Vier Gebroeders	C. J. Bank	Nederland
"	9	Ned. Indisch	"	Foulke Nassar	Sech Banama	Bima
"	—	"	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Batavia
"	10	"	"	Koningin der Nederlanden	B. Lewis	"
"	—	"	bark	Hooker schip Charles	Kamarello	Paparoekan
"	11	Nederlandsch	"	Admiraal de Ruiter	S. Stapert	Nederland
"	—	"	?	Graaf van Heijden Reinestein	J. Wamsteker	China
"	12	Z. M.	stooms.	Citadel van Antwerpen	kapt. lt. t/z. G. P. J. Mossel.	Koerstellende om de Oost
"	—	Gouv.	"	Java	H. F. Bernoe ...	" " " West
"	—	Nederlandsch	bark	Maria Agnes	J. D. Deursen	Nederland
"	—	Ned. Indisch	"	Banda Bulheer	Sech Daheima	Amboina
"	13	"	stooms.	Ambon	W. Vogel	Molukkos

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Ridderkerk	Teeplink	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Henriette Maria	Tjebbes	Nederland	"
"	"	Jannetje	Lupeke	Nederland	"
"	"	Bassoerbean	Kramer		E. ten Brinck & Co.
"	"	Postillon	van Someren Greve		Schimmelpenninck & Co.
Britsch	"	J. D. Marshall	W. Craigir	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsch	"	Proteus	Kikkert	Nederland	"
Amerikaansch	"	Carree Leland	Smits	China	Fraser, Eaton & Co.
Ned. Indisch	stoomb.	Samarang Packet	Scheel		Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	Doorens	Rotterdam	"
"	"	Antoinette Seraphine	A. Victor	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Sardinisch	"	Maria	A. Scotto	Amsterdam	"
Engelsch	"	Schotch Lassie	Kennedy		Hill, Brockman & Co.
"	"	Equinox	Williamson		"
Nederlandsch	schoener	Helmers	Messen		McLennan & Co.
"	bark	Adriana Petronella	J. K. Annokkee		B. J. van Eck & Co.

Aangekomen schepen te *Banjoewangi.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	17	Ned.	schip	Admiraal Tromp	van Tubergen.	Pasoeroean
"	—	"	"	Elizab. en Antoinette	Besier	"
"	—	Eng.	bark	Anna Archibald	Turneij	Soerabaija
"	—	Ned.	"	Delfshaven	Schaap	Panarockan
"	—	"	schip	Bato	van der Burg.	Pasoeroean
"	18	"	"	Stad Enschede	Noordh. Hegt	Probolingo
"	19	"	bark	Edouard Maria	Remmers	"
"	20	Oldenb.	"	Australie	Gutkese	Liverpool
"	—	N. I.	schoen.	Venus	Jan	Soerabaija
"	—	Ned.	bark	Ulijsses	Mollinger	Tjilatjap
"	21	"	schip	Elisabeth	Harms	Pasoeroeang
"	24	"	bark	Australie	Jochems	Soerabaija
"	—	"	"	Louis Meijer	Holtgreve	Probolingo
"	25	"	brik	Cornelia en Geertruida	Hoeksma	Panarokan
"	26	"	bark	Maria Adriana	van der Heldt.	Pasoeroean
"	—	"	schip	Ouderkerk a/d Amstel	Swart	Samarang
"	—	"	"	Prins van Oranje	Hessing	Pasoeroean

Vertrokken schepen *van Banjoewangi.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	18	Ned.	bark	Davo	Weitenhorst.	Rotterdam
"	—	"	"	Magdalena	Kooij	Amsterdam
"	—	Zweed.	brik	Balder	Sjober	Falmouth
"	19	Ned.	"	Cornelia Hendrika	Jaski	Amsterdam
"	—	"	schip	Admiraal Tromp	van Tubergen.	Nederland
"	20	"	"	Stad Enschede	Noordh. Hegt	"
"	—	Oldenb.	bark	Australie	Gutkese	Soerabaija
"	21	Ned.	schip	Elizab. en Antoinette	Besier	Amsterdam
"	—	N. I.	schoen.	Venus	Jan	Bali Badong
"	—	Ned.	schip	Bato	van der Burg	Amsterdam
"	22	"	bark	Delfshaven	Schaap	Rotterdam
"	—	"	"	Edouard Maria	Remmers	Nederland
"	—	"	"	Ulijsses	Mollinger	Sumanap
"	23	"	schip	Elisabeth	Harms	Rotterdam
"	—	Eng.	bark	Anna Archibald	Turneij	Moulmain
"	25	Ned.	"	Louis Meijer	Holtgreve	Amsterdam
"	—	"	"	Australie	Jochems	"
"	28	"	"	Maria Adriana	van der Held.	Rotterdam
"	—	"	schip	Ouderkerk a/d Amstel	Swart	Nederland
Maart	1	"	brik	Cornelia en Geertruida	Hoeksma	"

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart	2	N. I.	schoen.	Atiat Toolbarie	Said Segaf	Palembang
"	—	"	"	Fatahool Molpok	Rachman	Muntok

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	7	N. I.	bark	Batavia	Oeij Soewie	Pekalongan
"	—	"	brik	Pasekan	Io Tjinggoan	"
"	—	"	bark	Boesroel Karim	Hoesaiman	Soerabaija
"	8	Ned.	schip	Johannes Lodewijk	van der Waal.	"
"	9	N. I.	schoen.	Atiat Toolbarie	Said Segaf	Samarang

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart	5	N. I.	bark	Pleiades	de Gee	Indramaijo
"	9	"	brik	Boesroel Karim	Hoesaiman	Cheribon
"	—	"	"	Nasrie Madjit	Sech Ishak	Pekalongan

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	6	N. I.	bark	Kim Goan	Ong Kokkioe.	Samarang

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart	8	N. I.	brik	Kim Goan	Souw Toanhie	Tagal
"	9	"	bark	Pasekan	Io Tjinggoan.	Cheribon
"	—	"	bark	Batavia	Oeij Soewie	"

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart	1	N. I.	bark	Ulijsses	Mollinger	Tjilatjap

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 19 MAART.

Arak, *f* 65 @ *f* 70,— ger. afdoening.
Koffij, Java *f* 35, — niet aan de markt.
———, Padang, idem.
Suiker N°. 16 *f* 16,— @ *f* 16,25,— ger. afdoening.
Jenever A. V. H. bij Reynst en Vinju *f* 11,60— p. kelder, in Consumptie.
Gom elastiek *f* 80 @ *f* 85,— vraag gering.
Peper (Lampong *f* 18,— @ *f* 20,— p. pic. naar kwal.
Rijst, Indramaijo met zakken, oogst verkocht
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 175,— @ *f* 190— voorraad gering
———, " " 2de kwaliteit, *f* 160,— @ *f* 170,—
———, Carga *f* 130 @ *f* 150,—

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 101 @ 101½% bij partikulieren.
" " " " 101 " " de Factorij
" " " " 101 " " het Gouvernement.
" Londen " Zigt 11,55 @ 11,60 per £.
" China *f* 2,70 per dollar nominaal
" Singapore *f* 2,70 per $
" Calcutta *f* 123 @ *f* 124,— 100 Co. Rs.
Speciën. Sovereings *f* 12,90 @ *f* 13,—
Ducaten 7,10 oude
" 6,20 nieuwe
Mex. Dollars *f* 2,65 @ *f* 270,—

TE SAMARANG, DEN 15 MAART.

Koffij *f* 34.50,— nominaal; zonder voorraad.
Suiker N°. 16, *f* 16,— idem.
Indigo, *f* 4.20, afgedaan
Koehuiden, *f* 65,— per kodie naar gewigt.
Buffelhuiden, *f* 60,— per kodie.
Staart Peper zonder voorraad.
Rijst ordinairwit, *f* 190 @ *f* 200,— } ₩ koijang @ 28 picol. zonder zakken
" carga " *f* 175 @ *f* 185,— }
Klapper Olie *f* 25,—
Katjang " *f* 25,—
Rotting *f* 8,—
Kadjang Matten, *f* 8.
Wisselkoers op Holland 101%

TE SOERABAIJA, DEN 14 MAART.

Suiker *f* 16 @ *f* 16½,—
Koffij *f* 34½
Rijst (Carga) *f* 135 @ *f* 150,—
Id. (Witte) *f* 185 @ *f* 200,—
Arak *f* 67½,—
Olie (Klapper) *f* 26,—
Id. (Katjang) *f* 19,—
Rotting *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers pari.

TE PASOEROEAN, DEN 13 MAART.

Suiker, No. 16, Nominaal. *f* 15½ geboden.
Rijst (witte) ₩ koyang *f* 200,—
Id. (Carga) *f* 180,—
Olie (Klapper ₩ pic. *f* 30,—
Id. (Katjang) ₩ pic. *f* 25,—
Wisselkoers, pari.

Den 13 Maart waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1860.

DER FABRIEK		PIC.	SUIKER. Gouv. levering	vrije beschikking.
Wangoon Redjo,	a	407	10,582—	10,533—57
Ardjo Sarie,	a	461	14,180—	13,198—90
Ardie Redjo,		353	17,132—92	9,193—65
Yoso Wilangoon,	a	307	10,535—73	2,253—52
De Hoop,	a	433	14,439—48	7,421—18
Djacatra Oost,	a	490	9,800—	13,337—85
De Onderneming	a	425	11,050—	16,301—40
Wono Redjo,	a	423	9,306—	15,511—70
Kloerahan,	a	308	10,304—	12,379—47
De Goede Hoop	a	245	6,860—19	14,036—03
Gaijam	a	423	10,998—69	18,452—26
Becassie Oost	a	292	7,884—	15,809—51
Dankbaarheid,	a	294	7,056—	7,711—18
Soeko Redjo,	a	300	7,500 16	13,800—27
Kawis Redjo,		300	12,991—27	6,131—07
Sarie Redjo	a	150	3,000—29	6,187—83
Pieret	a	321	10,272—15	10,389—99
Te Zamen		6002.	173,143—88	195,934—38
			214,629—28	koffij

Restant Producten in s lands Pakhuizen,
Op den 13 Maart 1861.
5571—86 pic. suiker oogst 1860.
72,581—78 " koffij, " 1860.

N. B. van de fabrieken met *a* geteekend is de Gouvernements levering afgeloopen.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 15 TOT 18 MAART 1861.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Jason*, gez. Lammerts van Bueren, agt. Reijnst en Vinju.

1000 keld. genever, 300 vs. boter, 45 led. leggers, *Agenten.*
10 coll. provisien, *Kruijsenbrink.*
125 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
4 kn. spiegels, 18 coll. en 3 pakk. ...., *Leon en Reiss.*
119 vs. boter, 6 kn. manufact., 80 oxh. wijn, 3 coll. provisien, 20 do. bladkoper, *J. Cezard en co.*
1 fornuis, *Steinmets.*
3 kn. drukinkt, 20 vs. spek, *G. Buijs en co.*
58 kn. wijn, ...
6 kn. manufact., 122 kn. diversen, *B. van Leeuwen en co.*
10 bn. manufact., 1 do. zilverwerk, 18 do. eau de cologne, *Haeger en Schuurman.*
12 vs. ...., 3 kn. goud en silver, *Pandel en Stiehaus.*
1 bl. manufact., 9 kn. ...., 16 do wijn, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
8 kn. bier, 3 coll. glaswerk, 1 md. min. water, 9 kn. tegelsteenen, Mevr. *Meertens.*
2 kn. kramerijen, *Ursuliner gesticht.*
10 kn. brandkast, 2 do. kapstokken, *Cassalette en co.*
3 kn. papier, 2 coll. kantoorbehoeften, *Lange en co.*
1 kt. garen, *W. de Jong.*
11 coll. papier, *G. C. T. van Dorp.*
31 kn. papier en boeken, *G. Kolff en co.*
2 kn. piano's, *Vincent.*
1 kt. klokken, 4 do. gewigten, 1 do. leder, 4 kn. ...., *Schimmelpenninck en co.*
4 kn. modewaren en parfumerien, *A. Pons.*
6 coll. ...., 12 bladen koper, *van Ommeren, Rueb en co.*
99 vs. provisien, *S. B. van Kleeff en co.*
14 bn. zakken, *Beckler.*
2 bn. zakken, *Gumprich en Strauss.*
14 kn. manufact., *Niederer en co.*
30 kn. wijn, 50 do. parfumerien, *L. Platon en co.*
1 vt. zeep, 12 vs. gez. en 1 kt. ger. vleesch, 36 hammen, 18 vs. boter, *Gijmnasium Willem III.*
18 coll. ijzerwerk, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
5 coll. ...., *C. Bakre en G. Kinder.*
10 vs. specie, *N. H. M.*

Voor Soerabaija.

5 billarten, 2 kn. rijtuigen, *Anemaet en co.*
18 coll. machinerien, 54 kn. bier, 12 kn. provisien, *Order.*
1 schrijftafel, 1 kt. provisien, *Ross.*
217800 ₤ steenkolen, *N. H. M.*

Van Stockholm per Zw. schip *Augusta*, gez. Sandelberg, agt. J. Cezard en co.

4586 stav. en 12 bund. ijzer, 400 tobb. staal, 8 kn. spijkers, 14 do. staal, *Order.*

Van Singapore per Ned. schip *Alblasserdam*, gez. t'Hoen, agt. Maclaine, Watson en co.

1950 zakk. rijst, 19000 $ goud 40 vn. bier, *Order.*
217 bund. Chin. goederen, *Tjoe Kesiang.*
19 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
8 coll. wijn, 7 vn. brandy. 10 zakk. gram, *Borneo C. Limited.*
26 zakk. zaden, 14 bund. papier, 8 kn. gedr. visch, 13 vn. aluin, *Koe Bangko.*
3 kn. diversen, *Engelhard en co.*
10 coll. Chin. papier, *Lim Hoa.*
1 mast, *E. Moormann en co.*
50 hammen, 50 pa. ger. vleesch, 300 vs. haring, *Maclaine, Watson en co.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Wilhelmina Louisa*, gez. Nolles, agt. B. Kopersmit en co.

829450 ₤ steenkolen, 10 vs. zilv. munt *N. H. M.*
110 led. leggers, 70 kazen, 12 tross. touw, 3 kn. tabak, *Order.*

Van Nederland per Ned. schip *Christina Helena*, gez. Tjebbes, agt. Engelhard en co.

70 led. leggers, *B. Kopersmit en co.*
60 led. leggers, *Mathieu, Ebbs, Ruijs en co.*
2 piano's, 2 stoeltjes, *Karthaus en Melchers.*
24 bootmasten, 10 keld. genever, 6 kn. provisien, *Gezagvoerder.*
802950 ₤ steenkolen, 10 vs. zilv. munt, *N. H. M.*

Van Australie per Hamb. schip *Neptun*, gez. Vos, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.

414 tonn. steenkolen, *Hunter, Houghton en co.*

Van Nederland per Ned. schip *Bilderdijk*, gez. Löschen, agt. Morgan, Maihenra en co.

63 kn. zilv. en kop. munt, 1424 stav. ijzer, 2 vs. nagels, 25/m. metselsteenen, *N. H. M.*
1 partij ankers en kettingen, 20 pijp. bier, 1 vt. kurken, *Z. E. de Gouverneur Generaal.*
65 coll. manufact., *Arnold en Zonen.*
36 coll. manufact., *Niederer en co.*
224 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
1 coll. diversen, *Leon en Reiss.*
14 bn. zakken, 4 hammen, 1 pa. ger. vleesch, 2 kn. diversen, 1 do. vruchten, 6 vs. boter, *Beckler.*
12 bn. drils, *Haeger en Schuurman.*
4 kn. klokken, 1 do. zagen, 3 vn. menie, 126 vn. beenzwart, 13 kn. provisien *Dümmler en co.*
3 kn. kramerijen, *Reijnst en Vinju.*
6 bn. zakken, 5 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
23 coll. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. speelgoed, *Tideman.*
3 kn. hammen, 75 do. rhijnwijn, 4 do. schilderijen, 1 do. kantoorbehoeften, 3 do. lak, 30 pakk. bordpapier, 2 kn. manufact., 5 do. butter, 2 do. chocolade, 25 do. provisien, 50 do. madera, 3 do. wijn, 11 do. drukletters, 50 vs. loodwit, 1 rol linnen, *W. de Jong.*
15 kn. meel, 50 vs. loodwit, 18 kn. papier, 3 do. speelgoed, 50 vn. bier, *G. Buijs en co.*
1 kt. rhijnwijn, 2 do. champagne, 1 do. sigaren, *van Delden.*
2 kn. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
6 vs. boter, *Dupuij.*
3 kn. wijn, *Diepenheim.*
13 coll. medicijnen, *W. Specht Grijp.*
3 bonden bokken, 2 kn drooggerijen, *Vlaming Kiebert.*
28 vs. provisien, 1 kt. droogerijen, *van Walcheren en van Dorp.*
162 vn. bier, 200 vs. boter, 200 md. min. water, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 kt. modewaren, wed. *de Munnick.*
20 kn. ...., *Geerlof.*
1 kt. diversen, *Bicking.*
4 kn. wijn, 1 do. provisien, *van Gogt.*
40 kn. manufact., *B. Kopersmit en co.*
3 kn. provisien, 5 vs. boter, 3 kn. diversen, *Paine, Stricker en co.*
1 kt. modewaren, *Gez. de Bruijn.*
4 kn. diversen, 100 do. champagne, *Order.*
1 kt. geweren, *John Pryce en co.*
3 kn. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
2 coll. provisien, *Helder.*
40 kn. ...., *C. Bakre en G. Kinder.*
46 coll. provisien, *Gumprich en Strauss.*
5 kn. machinerien, 1 do. vijlen, *de Kock.*
2 rijtuigen, *van Marmeren.*
1 kt. speelgoed, *Daalmans.*
1 kt. orgels, 1 brandspuit en toebeh., 2 kn. koornmachines, 1 do. ijzerwerk, 2 basculen, 1 kt. benoodigheden, 2 do. ijzeren wielen, 24 gég. kolommen, *Droesmers.*
8 coll. medicijnen, *Göring en co.*
4 kn. medicijnen, *Schröder.*
24 kn. manufact., *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
11 kn. manufact., 60 arak leggers, ...
46 kn. sherry, 1 do. champagne, 1 md. min. water, 1 do. confituren, *Winsser, de Lange en co.*
50 led. leggers, 50 kn. madera, 16 do. metaal, 2 vs. comp. spijkers, 200 keld. genever, *Gezagvoerder.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Johanna Maria*, gez. Wilhelmie, agt. van Ommeren, Rueb en co.

150 pic. rotting, 5499 do. rijst, 1977 do. suiker, 100 legg. arak, 13 kn. boeken, 1170 ₤ thee, 5 keld. castor olie, 4 do. arrowroot, 2 do. zuren, 1 do. rariteiten, 1 kt. wierauten, 1 do. schilderijen, 1 do. confituren, *Agenten.*
3079 pic suiker, *Maclaine, Watson en co.*
24 pic arrowroot, 11 kn. Jap. goederen, 2 legg. alcohol, 3 kw. rum, 1782 ₤ cochenille, 7 pic. suiker, 4 kn. confituren, 5 do. diversen, 4 do. kleederen, 2 do. sherry, *Paine, Stricker en co.*
267 pic. gomelastiek, 10 do. gutta percha, 1 legger arak, *C. Bakre en G. Kinder.*
8 pic. gutta percha, 4 kn. papier, 10 do. Jap. goederen, *Schimmelpenninck en co.*
10/m. Man. sigaren, *Abeelen, Dennison en co.*
2 ks. gember, *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. zilverwerk, *Haeger en Schuurman.*
6 kn. thee, *van Slooten, Morgen en co.*
5 kn. gember, *S. B. van Kleeff en co.*
8 pic. koffij, 3 ks. thee, 1 do. prenten, *G. Kolff en co.*
6 kn. lakwerk, *Tauber.*
25 kn. ananas, 2 do. vruchten, 3 do. Jap. goederen, 7 do. thee, *van Riel en ter Gouw.*
2 kn. gember, 3 do. thee, 7 do. provisien, 6 do. diversen, 1 do. boekwerk, *Winsser, de Lange en co.*
2/4 vn. vleesch, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Montevideo per Fr. schip *Bon Père*, gez. Bourat, agt. J. Cezard en co.

200 zakk. peper, 1 partij sapanhout, *Aan boord gebleven lading van Singapore.*
176 pic. peper, 6449 do. rijst, 330 do. rotting, *Agenten.*

Naar Padang per N. I. bark *Soetan Iskander*, gez. Kloppenburg, agt. Pustau en co.

3 bn. zeildoek, 4 kn. sigaren, 48 do. manufact., 6 bn. zakken, 2 kn. gedr. katoen, 20 vn. spijkers, 20 vn. bier, 20 roll. vilt, 40 kn. kruid, uit entrep. *Wilson en co.*
200 tobb. staal, 50 kn. teneriffe wijn, 50 pic. bund. ijzer, uit entrep. *C. Bakre en G. Kinder.*
66 kn. cognac, 100 vn. meel, 1 kt. bezems, 1 do. schoenen, 200 vs. loodwit, 20 kn. portwijn, 4 do. salsaporia, *Dümmler en co.*
51 kn. en 18 vs. kruid, 1 do. porcelein, 115 do. cognac, 1 piano, *Cassalette en co.*
250 pic. ijzer, 300 kn. zeep, 5 do. sarongs, 2 do. wit katoen, 1 do. kat. goederen, 1 bl. lastings, 150 pic. zwed. ijzer, 300 stell. ijzeren pannen, 2 kn. papier, 5 vn. meel, *Tolson, Hunt en co.*
9 kn. petjongs, 2 do. manufwerk, 1 vt. meel, 48 kn. cognac, 150 ks. zeep, 5 kn. stopflesschen, 1 do. diversen, 1 do. Jap. knapen, 3 do. bier glazen, *Hagedorn, Pieng en co.*
8 oxh. teneriffe wijn, *Agenten.*
20 kn. cognac, *Pandel en Stiehaus.*
1 vt. boter, 6 kn. champagne, 1 do. anisette, 1 do. portwijn, 1 do. eau de cologne, *Otten.*
3 kn. cristalwerk, *Crans*
25/m. sigaren, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Samarang, Soerabaija, Bawean en Banjermassing per N. I. stooms. *Batavia*, gez. Neije, agt. W. Cores de Vries.

De aan boord gebleven lading van Singapore.

1 kt. boeken, *H. M. van Dorp.*
159 coll. gouv., 3 do. genie, 4 kn. artill., 2 telegraph., en 1 marine goederen, 59 stav. lood, *Gouvernement.*
54 kn. engebl. katoen, *N. H. M.*
1 jagtgeweer, 1 kt. vruchten op brandy, *Agenten.*
1 kt. regaal, *van Riel en ter Gouw.*
12 kn. was, *Thomas en co.*
1 kt. longcloth, 2 do. manufact., 4 ...., *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. hemden, 1 kt. parfumerien, 1 pak flanel, 1 kt. zijdenstoffen, 1 do. modewaren, 8/m. sigaren, *L. Platon en co.*
1 vt. bier, 4 do. wijn, 1 do. provisien, 3 do. glaswerk, *Winsser, de Lange en co.*
2 kn. sardijntjes, 5 do. muscaat, *de Fiennes.*
3 kn. gedr. katoen, *Busing, Schröder en co.*
1 kt. regaal, *Meijer.*
1 kt. diversen, *Aganoot.*
15 kn. manufact., uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. kleederen, *Dümmler en co.*
1 md. klompen, *Schimmelpenninck en co.*
25 kn. gedr. katoen, *Borneo C. Limited.*
1 pak stofgoud, *Said Moh. Satrie.*
1 kt. diversen, *Said Aboebakar Baaftin.*
10 pakk. schanen, *Said Achm. bin Hoessin.*
2 kn. diversen, *Pandel en Stiehaus.*

Naar Tjilatjap per N. I. bark *Generaal Michiels*, gez. de Wilde, agt. Haeger en Schuurman.

10 vs. specie, *Aan boord gebleven lading.*
7826 pic. rijst, *John Pryce en co.*
1 kt. roskammen, 236 coll. gouv. en 6 do. telegraph. goederen, 1 vt. geweren, 1 do. azijn, 70 do. meel, 48 do. boter, 1 krandj. suiker, 6 zakk. koffij, 3 do. dingding, 1 kt. thee, 12 do. roode wijn, 26 vn. vleesch, 3 kn. diversen, *Gouvernement.*

Aangekomen Passagiers te Batavia.

van den 16 tot 19 Maart 1861.

Met het Ned. schip Christina Helena, Kapt. C. Tjebbes, de hh. van den Berg en echtg., Mensinga, mejufvrouwen Mensinga en M. E. J. Buit van Amsterdam.

Met het Ned. schip Alcijone, Kapt. R. C. Haacke, de hh. J. V. Gebauer en echtg., B. F. Vreede, W. B. V. Carp, W. P. Calhoen, 2de Luit. der Art. L. Vreede en mejufvr. A. Kinder van Amsterdam.

Met de Eng. brik J. C. Ross, Kapt. R. Ballard, de heer Ross en familie van de Cocos Eilanden.

Met het N. I. stooms. Banda, Kapt. J. C. Biesinger, de hh. Bisiwart en echtg., Offic. van Gez. Bergmans, de heer de Graauw en Z. M. troepen van Pontianak via Billiton.

Met het Gouv. stooms. Hertog Bernard, Kapt. J. J. H. Stelte, de hh. van Gheel Gildemeester, Hartman, 1ste Luit. Raders en mevr. Gramberg van Amsterdam.

Met de Ned. bark Wilhelmina Lucia, Kapt. D. R. Nolles, de hh. J. E. van Raveswaay en C. F. Julius, echtg. en 2 kinderen van Amsterdam.

Met de Ned. bark Alblasserdam, Kapt. J. 't Hoen, de heer L. C. van der Halen van Singapore.

Met het N. I. stooms. Makasser, Kapt. W. A. J. Kuljen, de 2de Luit. Beljeus, Offic. van Gez. Boers, Adj. onderofficier Lavale, de hh. Roodban, van der Linden, Henningen, Ockerse, Lebert, Panguette, Antoinkoesoma en Z. M. troepen van Banjermassing via Soerabaija en Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

van den 16 tot 19 Maart 1861.

Met de Ned. bark Johanna Maria, Kapt. L. J. Wilhelmie, de jongeheer J. H. Guerin naar Nederland.

Met het N. I. stooms. Padang, Kapt. A. Guijot, de Majoor van Staveren, Offic. van Gez. Gademans, 2de Luit. Sepilien, de hh. C. F. J. Junger, T. C. A. Hagenaar, Robbio, J. A. Grüniger, Sonveine en echtg., Adj. onderofficier Kunkels, echtg. en 3 kinderen, van der Wal en echtg., Heiniger en Z. M. troepen naar Singapore, Riouw en Muntok.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.